

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

20 juni 2008

TOELICHTINGEN

**bij de tweede aanpassing van de middelenbegroting
en de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008**

ALGEMENE TOELICHTING

INHOUD

	Blz.
Hoofdstuk I. De Vlaamse begroting in hoofdlijnen	4
Hoofdstuk II. De middelenbegroting	5
1. Samenvattend overzicht	5
2. De samengevoegde en gedeelde belastingen	8
3. Dotaties vanwege de federale overheid	15
4. De gewestelijke belastingen	16
5. Toegewezen ontvangsten	18
6. Andere ontvangsten	18
7. Kredietverleningen en deelnemingen	18
8. Lambermontoverzicht	18
9. ESR gecorrigeerde ontvangsten	19
10. De te consolideren instellingen	20
Hoofdstuk III. De uitgavenbegroting	23
1. De beleids- en betaalkredieten	23
2. De beleids- en betaalkredieten verdeeld over de 13 beleidsdomeinen	27
3. Bespreking per beleidsdomein	29
Hoofdstuk IV. Het vorderingensaldo en de norm	34
1. Het vorderingensaldo van de Vlaamse overheid	34
2. De norm	35
Bijlage betreffende akkoorden inzake begrotingsnormen	39
1. Inleiding	41
2. Overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2001-2005	41
3. Akkoord van 21 maart 2002	47
4. Overleg federale overheid – gewesten en gemeenschappen van 22 september 2003	48
5. Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 17 december 2004	49
6. Toezegging door HRF om voor het begrotingsjaar 2004 de 1%-afwijking bedoeld in artikel 8 van de samenwerkingsovereenkomst van 15 december 2000 in te roepen	52
7. Toezegging door HRF om voor het begrotingsjaar 2005 de 1%-afwijking bedoeld in artikel 8 van de samenwerkingsovereenkomst van 15 december 2000 in te roepen	54
8. Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 1 juni 2005	56
9. Overleg federale overheid – gewesten en gemeenschappen van 8 juni 2005	57
10. Overleg federale overheid – gewesten en gemeenschappen van 6 juli 2005	58
11. Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 25 oktober 2005	60

12. Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 16 oktober 2006	61
13. Schuldovername en vervroegde terugbetaling van een deel van de uitstaande schuld van de gemeenten.....	62

HOOFDSTUK I

DE VLAAMSE BEGROTING IN HOOFDLIJNEN

Na de eerste begrotingscontrole, die voornamelijk invulling gaf aan het fiscaal pact tussen de Vlaamse Regering en de lokale overheden, is deze tweede begrotingscontrole eerder technisch van aard. Tevens geeft de Vlaamse Regering inhoudelijke invulling aan een reeds bij de eerste begrotingscontrole geprovisioneerde enveloppe.

Aan ontvangstenzijde worden de laatste officieel gekende parameters voor de bepaling van de te ontvangen samengevoegde en gedeelde belastingen verwerkt. Dit geeft aanleiding tot een verhoging van de te verwachten ontvangsten met 7,5 miljoen euro. De verwachte ontvangsten uit gewestbelastingen liggen, uit voorzichtigheids-overwegingen, 48 miljoen lager dan geraamd bij de eerste begrotingscontrole.

Teneinde budgettair waakzaam te blijven binnen de internationaal-economisch moeilijkere context, blijft de conjunctuurprovisie ten belope van 161 miljoen euro gehandhaafd. Deze conjunctuurprovisie wapent de Vlaamse begroting tegen een eventuele terugval in de economische groei.

De reeds bij de eerste begrotingscontrole voorziene middelen voor de indexering van de lonen naar aanleiding van de overschrijding van de spilindex in december 2007 en voor de herindexatie van de overige uitgavenkredieten van 1,5 naar 2%, werden aan de respectievelijke begrotingsposten toegevoegd. Teneinde ook de overschrijding van de spilindex in april 2008 te kunnen honoreren, blijft er op de indexprovisie nog een bedrag van 128 miljoen euro beschikbaar dat later op het jaar zal worden herverdeeld.

Naast deze technische aanpassingen van de begroting diende er tijdens de tweede begrotingscontrole ook nog inhoudelijk invulling te worden gegeven aan een deel van een geprovisioneerde enveloppe.

Er werd een inhoudelijk pakket sociale maatregelen uitgewerkt die in drie grote luiken kan opgedeeld worden:

- 1) 25 miljoen euro voor de uitbreiding van de studie- en schooltoelagen. Hiermee zal de Vlaamse Regering een voorstel uitwerken dat ook studietoelagen voor het tweede kansenonderwijs zal mogelijk maken. Ook inzake kleuterparticipatie worden bijkomende inspanningen geleverd;
- 2) 5 miljoen euro wordt vrijgemaakt voor maatregelen inzake de bijzondere jeugdbijstand;
- 3) 25,3 miljoen euro voor het creëren van bijkomende plaatsen in de kinderopvang en de betaalbaarheid ervan te garanderen:
 - 6 miljoen voor het creëren van ca. 6000 bijkomende plaatsen in de privésector, door de combinatie van drie soorten maatregelen: financiële stimuli, het wegwerken van belemmerende regelgeving en de ondersteuning van initiatieven inzake kinderopvang. Zo wordt bijvoorbeeld een waarborgfonds gecreëerd ter ondersteuning van de opstart of uitbreiding van particuliere initiatieven;
 - 14 miljoen (+ 3,5 miljoen heroriëntering) voor maatregelen die leiden naar een beter betaalbaar aanbod inzake kinderopvang;
 - 5,3 miljoen voor een uitbreiding van het gesubsidieerde aanbod. Ook op die manier komen er dus betaalbare plaatsen extra;
 - de Vlaamse dienstencheques voor kinderopvang worden bijgestuurd.

HOOFDSTUK II

DE MIDDELENBEGROTING

1. Samenvattend overzicht

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de middelenraming 2008 in grote rubrieken. Om enige vergelijking mogelijk te maken werden ook de ramingen van de begrotingscontroles 1999 tot en met 2007 opgenomen.

Tabel M.1: Grote rubrieken van de middelenbegroting 1999-2008 (in miljoen euro)

	BGC 1999	BGC 2000	BGC 2001	BGC 2002	BGC 2003	BGC 2004	BGC 2005
Samengevoegde en gedeelde belastingen	13.433	13.686	14.603	12.881	13.391	13.861	14.515
Specifieke dotaties	178	221	250	739	757	766	776
Gewestelijke belastingen (inclusief kijk- en luistergeld)	1.391	1.512	1.662	2.751	2.838	3.219	3.390
Toegewezen ontvangsten	36	46	67	70	146	96	91
Andere ontvangsten	149	154	193	277	270	590	359
Kredietverleningen en deelnemingen	1	1	13	1	0	286	247
Totaal	15.187	15.620	16.788	16.718	17.403	18.818	19.378

	BGC 2006	BGC 2007	BGO 2008	BGC I 2008	BGC II 2008	Absoluut verschil	Procentueel verschil
Samengevoegde en gedeelde belastingen	15.119	16.112	16.714	16.849	16.856	8	0,0%
Specifieke dotaties en ristorno's	793	798	809	815	815	0	0,0%
Gewestelijke belastingen (inclusief kijk- en luistergeld)	4.002	4.261	4.496	4.593	4.545	-48	-1,0%
Toegewezen ontvangsten	109	118	100	100	103	3	3,1%
Andere ontvangsten	194	176	187	187	200	13	6,8%
Kredietverleningen en deelnemingen	23	170	51	51	51	0	0,0%
Totaal	20.239	21.636	22.356	22.594	22.569	-25	-0,1%

In het geheel genomen, kan gesteld worden dat de ramingen van de middelen 2008 traditiegetrouw op realistische wijze gebeurde. Voor het begrotingsjaar 2008 worden de ontvangsten op 22.569 miljoen euro begroot. Dit is 25 miljoen euro of 0,1% minder dan bij de eerste begrotingscontrole 2008 die op 22.594 miljoen euro uitkwam. Ten opzichte van de begrotingsopmaak 2008 die op 22.356 miljoen euro uitkwam, bedragen de meerontvangsten respectievelijk 213 miljoen euro en 1,0%.

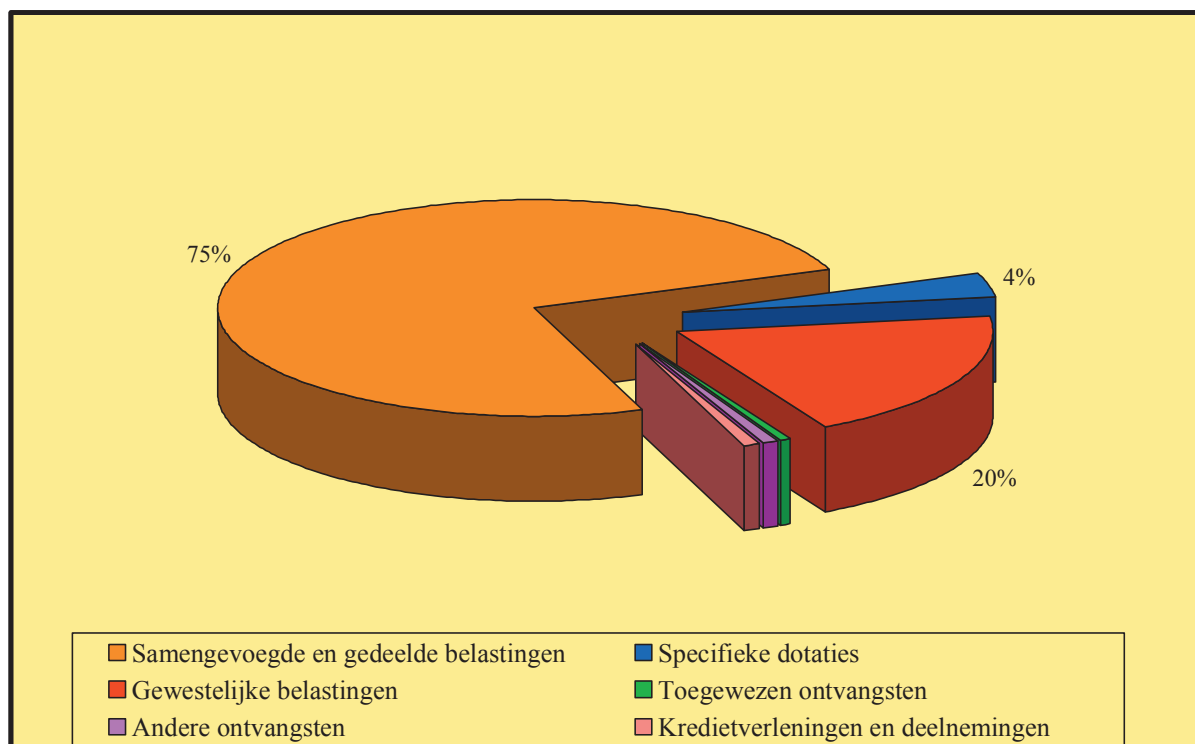
De ramingen van de middelen 2008 uit de bijzondere financieringswet bevatten eveneens de afrekening van het voorgaande begrotingsjaar. Hoe het totaalbedrag is samengesteld, blijkt uit tabel M.2. In de volgende paragrafen wordt getracht de deelaspecten nader te verklaren.

Indien er een duidelijke aanwijzing was voor een trendbreuk, dan werd deze mee verwerkt in de middelenberekening. De implicatie van het Lambermontakkoord is hiervan het voor de hand liggende – reeds gekende – voorbeeld. De gevolgen ervan voor de samengevoegde en gedeelde belastingen, de specifieke dotaties en de gewestbelastingen worden in de tabellen M.1 en M.2 cijfermatig geïllustreerd. In de volgende paragrafen worden deze gevolgen ook inhoudelijk toegelicht. Omwille van het steeds toenemende geldelijke belang van het

Lambermontakkoord wordt op het einde van het middenhoofdstuk in een aparte paragraaf een totaaloverzicht van het genoemde akkoord voorgesteld.

Grafiek M.1 toont de middelenbegroting 2008 opgedeeld in grote categorieën. Hieruit blijkt onmiddellijk het nog steeds grote belang van de samengevoegde en gedeelde belastingen (75%). Idem dito voor de gewestelijke belastingen (20%). Voor het kijk- en luistergeld worden er na de invoering van het nultarief en de verwerking van de achterstallige betalingen geen ontvangsten meer voorzien.

Grafiek M.1: Relatieve aandelen van de middelen categorieën voor het begrotingsjaar 2008

Tabel M.2: Belangrijkste deelaspecten van de middelenbegroting 2008 (in duizend euro)

	Situatie BGO 2008 (economische begroting oktober 2007)		Situatie BGC I 2008 (economische begroting januari 2008)		Situatie BGC II 2008 (economische begroting januari 2008)		Verschil BGC II – BGC I	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Samengevoegde en gedeelde belastingen								
Gewest - PB zonder Lambermont	7.748.396	8.085.157	7.757.539	8.142.080	7.757.539	8.142.080	0	0
Gewest - PB-aftrek Lambermont	-2.493.018	-2.586.927	-2.495.959	-2.606.500	-2.495.959	-2.606.500	0	0
Gewest - PB extra middelen voor extra bevoegdheden	67.830	70.786	67.910	71.283	67.910	71.283	0	0
Totaal Gewest na Lambermont : samengevoegde belastingen	5.323.209	5.569.015	5.329.490	5.606.864	5.329.490	5.606.864	0	0
Gemeenschap - PB zonder Lambermont	3.563.330	3.718.199	3.567.535	3.744.377	3.567.535	3.744.377	0	0
Gemeenschap - BTW zonder Lambermont	6.214.717	6.359.301	6.222.050	6.416.643	6.224.999	6.420.239	2.949	3.596
Gemeenschap - extra BTW Lambermont	860.820	1.052.620	861.818	1.047.532	862.219	1.048.110	401	578
Totaal Gemeenschap na Lambermont : gedeelde belastingen	10.638.867	11.130.120	10.651.402	11.208.551	10.654.752	11.212.726	3.350	4.174
Vermoedelijke afrekening jaar N-1 (eenmalig)		14.644		33.460		36.810	0	3.350
Algemeen totaal Samengevoegde en gedeelde belastingen	15.962.076	16.713.779	15.980.892	16.848.875	15.984.242	16.856.399	3.350	7.524
Dotaties vanwege Federale Overheid								
Tewerkstellingsprogramma's	261.560	261.560	261.560	261.560	261.560	261.560	0	0
Buitenlandse studenten	31.795	32.495	31.833	32.788	31.833	32.788	0	0
Buitenlandse studenten (afrekening)		-31		6		6	0	0
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	504.524	515.624	505.120	520.273	505.120	520.273	0	0
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (afrekening)		-496		99		99	0	0
Totaal dotaties vanwege Federale Overheid	797.879	809.151	798.512	814.726	798.512	814.726	0	0
Gewestbelastingen	4.261.041	4.495.895	4.261.041	4.592.690	4.261.041	4.544.591	0	-48.099
Andere niet-fiscale inkomsten	180.844	201.471	180.844	201.471	180.844	214.210	0	12.739
Lottomiddelen	36.550	36.000	36.550	36.000	36.550	36.000	0	0
Toegewezen ontvangsten	246.734	100.154	246.734	100.154	246.734	103.257	0	3.103
ALGEMEEN TOTAAL MIDDELEN	21.485.124	22.356.451	21.504.573	22.593.917	21.507.923	22.569.184	3.350	-24.733

2. De samengevoegde en gedeelde belastingen

2.1. Parameters

Voor de raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen werden inzake de parameters inflatie en economische groei geen wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van de eerste begrotingscontrole 2008. Tabellen M.3 en M.4 tonen een historisch overzicht van de evolutie van de inflatie en de economische groei zoals ze gebruikt werden voor de toepassing van de definitieve fase van de bijzondere financieringswet. Naast de klassieke parameters van economische groei en inflatie, spelen ook de fiscale capaciteit van gewesten en gemeenschappen, en het aantal leerlingen en -18-jarigen van de gemeenschap een belangrijke rol voor de berekening van de middelen die toegewezen worden vanuit de bijzondere financieringswet.

Tabel M.3: Historisch overzicht van de reële BNP- / BNI- / BBP-groei

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1999 vermoedelijk										
2000 initieel	1,80%	1,80%								
1999 definitief (*)										
2000 begrotingscontrole	1,80%	2,50%								
2000 vermoedelijk										
2001 initieel	1,96%	3,00%	2,50%							
2000 definitief										
2001 begrotingscontrole	2,02%	3,10%	2,00%							
2001 vermoedelijk										
2002 initieel	2,02%	3,10%	1,80%	2,00%						
2001 definitief										
2002 begrotingscontrole	2,02%	3,10%	1,00%	1,00%						
2002 vermoedelijk										
2003 initieel	2,51%	2,82%	1,00%	0,90%	2,40%					
2002 definitief										
2003 begrotingscontrole	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,80%					
2003 vermoedelijk										
2004 initieel	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	2,00%	2,10%				
2003 definitief										
2004 begrotingscontrole	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	2,20%				
2004 vermoedelijk										
2005 initieel	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	2,20%	2,40%			
2004 definitief										
2005 begrotingscontrole	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	2,40%			
2005 vermoedelijk										
2006 initieel (**)	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	0,80%	2,40%		
2005 definitief										
2006 begrotingscontrole	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	0,90%	2,20%		
2006 vermoedelijk										
2007 initieel	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	0,90%	2,70%	2,20%	
2006 definitief										
2007 begrotingscontrole	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	0,90%	3,00%	2,20%	
2007 vermoedelijk										
2008 initieel	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	0,90%	3,00%	2,70%	2,10%
2007 definitief										
2008 begrotingscontrole I & II	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	0,90%	3,00%	2,70%	1,90%

(*) In toepassing van het akkoord bereikt op de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting van 5 oktober 1999 wordt vanaf de begrotingscontrole 2000 de jaarlijkse BNI-groei toegepast voor de middelenberekening 1999 tot en met 2005.

(**) In toepassing van het akkoord bereikt op de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting van 1 juni 2005 wordt vanaf de begrotingsopmaak 2006 de jaarlijkse BBP-groei toegepast voor de middelenberekening vanaf 2006.

Tabel M.4: Historisch overzicht van de inflatie (consumtieprijsindex)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1999 vermoedelijk										
2000 initieel	1,20%	1,30%								
1999 definitief										
2000 begrotingscontrole	1,12%	1,30%								
2000 vermoedelijk										
2001 initieel	1,12%	1,80%	1,50%							
2000 definitief										
2001 begrotingscontrole	1,12%	2,55%	1,50%							
2001 vermoedelijk										
2002 initieel	1,12%	2,55%	2,47%	1,60%						
2001 definitief										
2002 begrotingscontrole	1,12%	2,55%	2,47%	1,60%						
2002 vermoedelijk										
2003 initieel	1,12%	2,55%	2,47%	1,50%	1,40%					
2002 definitief										
2003 begrotingscontrole	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,30%					
2003 vermoedelijk										
2004 initieel	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,30%	1,10%				
2003 definitief										
2004 begrotingscontrole	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%				
2004 vermoedelijk										
2005 initieel	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,00%			
2004 definitief										
2005 begrotingscontrole	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,00%			
2005 vermoedelijk										
2006 initieel	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,70%	2,20%		
2005 definitief										
2006 begrotingscontrole	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,78%	1,80%		
2006 vermoedelijk										
2007 initieel	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,78%	1,90%	1,90%	
2006 definitief										
2007 begrotingscontrole	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,78%	1,79%	1,80%	
2007 vermoedelijk										
2008 initieel	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,78%	1,79%	1,70%	2,20%
2007 definitief										
2008 begrotingscontrole I & II	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,78%	1,79%	1,82%	3,00%

Voor de berekening van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap uit de bijzondere financieringswet werd gebruik gemaakt van de parameters inzake inflatie en economische groei van de Economische Begroting van 11 januari 2008.

Met betrekking tot de economische groei wordt de aangepaste conventie van 20 januari 1995 toegepast. Op deze wijze wordt vermeden dat herzieningen voor het verleden van de parameter van de reële groei door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) de overgedragen middelen beïnvloeden. De herzieningen na de maand maart van het jaar t+1 van de reële groei van het bruto nationaal inkomen (of vanaf begrotingsjaar 2006 van het bruto binnenlands product) voor het jaar t zullen geen impact meer hebben op de berekening van de middelen voor de jaren na het jaar t. Voor de begrotingsjaren tot en met 2002 worden de BNI-groeivoeten

weerhouden zoals opgenomen in de overeenkomst die werd besproken tussen de federale overheid en de gewesten en gemeenschappen.

Tabel M.5 bevat een overzicht van alle gebruikte parameters. De kolom ‘2008 initieel’ toont de uitgangshypothesen bij de middelenberekening ter gelegenheid van de begrotingsopmaak 2008. De kolommen ‘2008 aangepast’ en ‘2008 aangepast II’ geven de parameters weer die respectievelijk bij de eerste en de tweede begrotingscontrole 2008 werden geïmplementeerd. De resultaten voor 2008 bevatten ook een afrekening over het begrotingsjaar 2007. Deze herraming van het begrotingsjaar 2007 is gebaseerd op de parameters zoals vermeld in de kolom ‘2007 definitief II’. De afrekening 2007 die ter gelegenheid van de tweede begrotingscontrole 2008 wordt gemaakt, is bijgevolg de cijfermatige vertaling van de parameterverschillen tussen de kolommen ‘2007 aangepast’ en ‘2007 definitief II’.

Bij de tweede begrotingscontrole 2008 wordt in de uitgavenbegroting de conjunctuurprovisie behouden, ten belope van 161 miljoen euro. Met de conjunctuurprovisie kunnen sterke schommelingen in de middelen opgevangen worden als gevolg van onverwachte wijzigingen in de parameters.

Tabel M.5: Volledig parameteroverzicht

	Begrotingsjaar 2007				Begrotingsjaar 2008			
	2007 initieel	2007 aangepast	2007 vermoedelijk	2007 definitief	2007 definitief II	2008 initieel	2008 aangepast	2008 aangepast II
BNI / BBP - groei	2,20%	2,20%	2,70%	2,70%	2,70%	2,10%	1,90%	1,90%
Inflatie	1,90%	1,80%	1,70%	1,82%	1,82%	2,20%	3,00%	3,00%
Gezondheidsindex	1,50%	2,00%	1,80%	1,80%	1,80%	1,50%	2,00%	2,00%
Consumptie-index	1,90%	1,80%	1,70%	1,82%	1,82%	2,20%	3,00%	3,00%
Fiscale capaciteit	63,60%	63,60%	63,31%	63,31%	63,31%	63,31%	63,31%	63,31%
Vlaams Gewest	27,66%	27,66%	28,25%	28,25%	28,25%	28,25%	28,25%	28,25%
Waals Gewest	8,74%	8,74%	8,44%	8,44%	8,44%	8,44%	8,44%	8,44%
Brussels H. Gewest								
Personenbelasting (in duizend euro)	2006 = 2005	2006 = 2005	2006	2006	2006	2007 = 2006	2007 = 2006	2007 = 2006
Vlaams Gewest	18.361.801	18.361.801	19.627.057	19.627.057	19.627.057	19.627.057	19.627.057	19.627.057
Waals Gewest	7.856.577	7.856.577	8.621.779	8.621.779	8.621.779	8.621.779	8.621.779	8.621.779
Brussels H. Gewest	2.522.036	2.522.036	2.615.990	2.615.990	2.615.990	2.615.990	2.615.990	2.615.990
Duitstaligen	128.624	128.624	136.862	136.862	136.862	136.862	136.862	136.862
Verdeelsleutel leerlingen	56,90047%	56,92906%	56,93478%	56,93478%	56,93478%	56,93478%	56,93478%	56,93478%
Vlaamse Gemeenschap	43,09953%	43,07094%	43,06522%	43,06522%	43,06522%	43,06522%	43,06522%	43,06522%
Frans Gemeenschap								
Inwoners	01/01/2006	01/01/2006	01/01/2006	01/01/2006	01/01/2006	01/01/2007	01/01/2007	01/01/2007
Referentietijdstip								
Teldatum	01/01/2005	01/01/2005	01/01/2006	01/01/2006	01/01/2006	01/01/2006	01/01/2006	01/01/2006
Vlaams Gewest	6.043.161	6.043.161	6.078.600	6.078.600	6.078.600	6.078.600	6.078.600	6.078.600
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	3.323.430	3.323.430	3.340.859	3.340.859	3.340.859	3.340.859	3.340.859	3.340.859
Brussels H. Gewest	1.006.749	1.006.749	1.018.804	1.018.804	1.018.804	1.018.804	1.018.804	1.018.804
Duitstaligen	72.512	72.512	73.119	73.119	73.119	73.119	73.119	73.119
Inwoners < 18 jaar	30/06/2006	30/06/2006	30/06/2006	30/06/2006	30/06/2006	30/06/2007	30/06/2007	30/06/2007
Referentietijdstip								
(exclusief Duitstaligen)	31/08/2006	01/02/2007	31/08/2007	31/08/2007	01/02/2008	31/08/2007	31/08/2007	01/02/2008
Teldatum								
Nederlandstalig	1.210.356	1.211.467	1.212.847	1.212.847	1.213.403	1.215.234	1.215.234	1.215.975
Franstalig	731.801	732.357	733.042	733.042	733.353	732.341	732.341	732.691
Brussel	223.649	224.212	224.821	224.821	225.105	227.454	227.454	227.813
Denataliteitscoëfficient	101,7757%	101,8660%	101,9713%	101,9713%	102,0196%	102,0975%	102,0975%	102,1547%

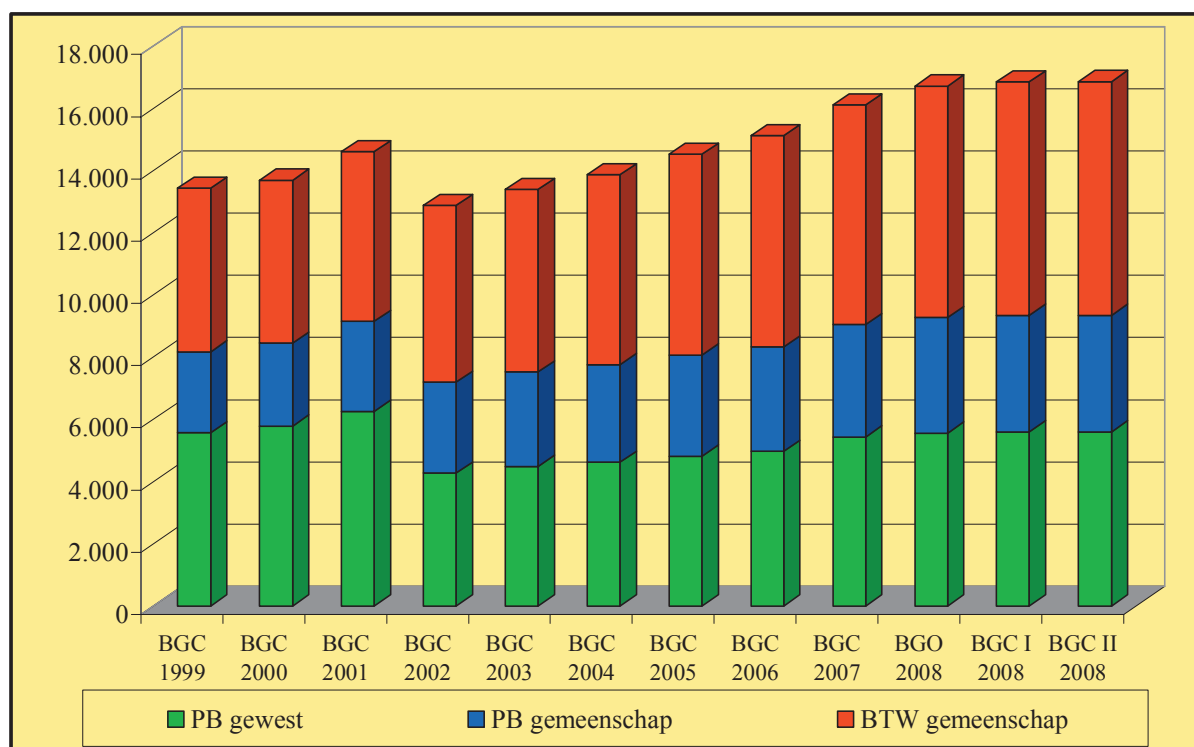
2.2. Resultaten

2.2.1. Algemeen

In 2008 zal de Vlaamse Gemeenschap ongeveer 75% van haar inkomsten uit de samengevoegde en gedeelde belastingen ontvangen. In 2001 was dit percentage nog een stuk hoger en bedroeg dit ongeveer 87%. De reden voor deze daling is terug te vinden in de effecten van het Lambermontakkoord, waarvan het cijfergedeelte kort wordt samengevat in paragraaf 8, tabel M.11.

Na Lambermont en met toepassing van de hierboven reeds opgenomen parameters wordt voor de ontvangsten uit de bijzondere financieringswet het volgende resultaat bekomen: grafiek M.2 geeft de evolutie weer van de samengevoegde en gedeelde belastingen (inclusief afrekening) uit de bijzondere financieringswet en dit vanaf de begrotingscontrole 1999. Tabel M.6 geeft dezelfde informatie.

Grafiek M.2: Samengevoegde en gedeelde belastingen (in miljoen euro)

Tabel M.6: Overzicht van de gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief afrekeningen (in mio euro)

	BGC 1999	BGC 2000	BGC 2001	BGC 2002	BGC 2003	BGC 2004	BGC 2005
Gewest	5.562,7	5.781,0	6.258,9	4.275,0	4.485,2	4.620,5	4.816,5
PB	5.562,7	5.781,0	6.258,9	4.275,0	4.485,2	4.620,5	4.816,5
Gemeenschap	7.870,6	7.904,9	8.343,9	8.606,0	8.905,6	9.241,0	9.698,9
PB	2.610,3	2.667,7	2.886,7	2.916,9	3.039,3	3.134,4	3.253,3
BTW	5.260,3	5.237,2	5.457,2	5.689,1	5.866,3	6.106,7	6.445,5
Totaal	13.433,3	13.685,9	14.602,8	12.881,0	13.390,9	13.861,5	14.515,3

	BGC 2006	BGC 2007	BGO 2008	BGC I 2008	BGC II 2008	Procentu- eel verschil 2008
Gewest	4.970,7	5.432,5	5.557,3	5.601,5	5.601,5	0,00%
PB	4.970,7	5.432,5	5.557,3	5.601,5	5.601,5	0,00%
Gemeenschap	10.147,8	10.679,6	11.156,4	11.247,4	11.254,9	0,07%
PB	3.355,7	3.618,3	3.712,6	3.743,0	3.743,0	0,00%
BTW	6.792,1	7.061,2	7.443,8	7.504,4	7.511,9	0,10%
Totaal	15.118,5	16.112,1	16.713,8	16.848,9	16.856,4	0,04%

De raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen voor het begrotingsjaar 2005 houdt rekening met datgene dat bepaald is in de artikelen 33, §2bis, en 47, §2bis, van de bijzondere financieringswet. Krachtens deze artikelen – 33, §2bis, voor de berekening van de samengevoegde belastingen en 47, §2bis, voor de berekening van het PB-gedeelte van de gedeelde belastingen – worden, indien het rekenkundige gemiddelde van de jaarlijkse reële economische groei tijdens de periode 1993 tot en met 2004 lager is dan 2,00%, de samengevoegde belastingen respectievelijk het PB-gedeelte van de gedeelde belastingen voor het begrotingsjaar 2005 opnieuw berekend, doch op basis van een uniforme reële groei van 2,00% tijdens de begrotingsjaren 1993 tot en met 2005. Aangezien de berekening van de samengevoegde en gedeelde belastingen voor het huidige jaar gebaseerd is op de resultaten van het voorgaande jaar, beïnvloeden de artikelen 33, §2bis, en 47, §2bis, van de bijzondere financieringswet eveneens de ramingen voor de begrotingsjaren 2006 en volgende.

2.2.2. Samengevoegde belastingen

De samengevoegde belastingen kunnen voor het begrotingsjaar 2008 op 5.606.864 duizend euro geraamd worden. Dit bedrag houdt geen rekening met de afrekening 2007 (zie paragraaf 2.2.4.). De Lambermonteffecten die gelden voor de gewesten zijn wel in de ramingen opgenomen. De hierboven getoonde tabel M.2 dient als leidraad voor deze bondige uiteenzetting.

Krachtens het Lambermontakkoord werd de gewestaftrek ingevoerd. De gewestaftrek, de zogenaamde negatieve term, betreft een correctie op het basisbedrag dat vanuit de PB-opbrengsten krachtens de bijzondere financieringswet aan de gewesten wordt toegekend en dient als compensatie voor de bijkomende gewestbelastingen waarvan de opbrengst eveneens krachtens het Lambermontakkoord aan de gewesten wordt toegewezen. De gewestaftrek wordt bekomen door het gemiddelde te berekenen van de realisaties 1999 tot en met 2001, uitgedrukt in prijzen 2002, van bepaalde gewestbelastingen. Vanaf 2003 wordt dit bedrag aangepast aan de inflatie en de economische groei. Het is mede deze aftrek die maakt dat de samengevoegde en gedeelde belastingen vanaf 2002 lager uitvallen dan voorgaande jaren. Voor 2008 wordt de gewestaftrek geraamd op 2.606.500 duizend euro.

Naast de toepassing van de negatieve term, werden aan de gewesten ook extra middelen toegekend voor enkele nieuwe bevoegdheden die naar de gewesten werden overgeheveld. Het betreft hier de bevoegdheden van landbouw en zeevisserij, gemeenten en provincies, buitenlandse handel en een gedeelte van het wetenschappelijk onderzoek. De extra middelen die voor deze bevoegdheden worden overgedragen, zijn opgesomd in de bijzondere financieringswet. In totaal gaat het – opnieuw zonder afrekening – voor het begrotingsjaar 2008 om 71.283 duizend euro. Deze middelen worden mee verrekend in de PB-middelen die worden toegewezen aan de gewesten via de bijzondere financieringswet. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de samenstelling van dit bedrag.

Tabel M.7: De nieuwe bevoegdheden (in duizend euro)

Bevoegdheid	BGC 2002	BGC 2003	BGC 2004	BGC 2005	BGC 2006	BGC 2007	BGO 2008	BGC I 2008	BGC II 2008
Landbouw en zeevisserij	21.654	22.374	23.229	24.096	24.891	26.097	27.338	27.530	27.530
Wetenschappelijke instellingen	21.425	22.138	22.985	23.843	24.629	25.822	27.050	27.240	27.240
Uitvoerbeleid	9.288	9.692	10.077	10.453	10.796	11.402	11.888	11.972	11.972
Lokale overheden	3.805	3.673	3.815	3.962	4.093	4.302	4.510	4.541	4.541
Totaal	56.172	57.876	60.105	62.354	64.410	67.623	70.786	71.283	71.283

2.2.3. Gedeelde belastingen

De gedeelde belastingen kunnen voor het begrotingsjaar 2008 op 11.212.726 duizend euro geraamd worden. Dit bedrag houdt geen rekening met de afrekening 2007 (zie paragraaf 2.2.4.) en de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (zie paragraaf 3.1.). De Lambermonteffecten die gelden voor de gemeenschappen zijn wel in de raming opgenomen.

Krachtens de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een deel van de federaal geïnde personenbelasting en belasting op de toegevoegde waarde doorgestort. Beide doorstortingen worden voor 2008 op respectievelijk 3.744.377 en 6.420.239 duizend euro geraamd. Bovenop deze bedragen wijst artikel 38, §3bis, van de bijzondere financieringswet aan de gemeenschappen nog extra middelen toe vanuit de belasting op de toegevoegde waarde. Deze middelen zijn exhaustief in de bijzondere wet ter financiering van gewesten en gemeenschappen opgenomen.

Laatstgenoemde toegewezen middelen worden verdeeld in twee delen. Het eerste deel (dat in 2002 35% bedraagt van het in totaal toegewezen gedeelte) wordt verdeeld over de twee gemeenschappen a rato van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het tweede gedeelte (de resterende 65% in 2002) wordt verdeeld middels de verdeelsleutel van de leerlingen. Het eerste en tweede gedeelte veranderen van relatieve omvang gedurende de volgende jaren op die wijze dat in 2012 de verdeling van de extra btw-middelen volledig gebeurt op basis van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het basisbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd en vanaf 2007 ook jaarlijks aangepast aan de economische groei, zij het wel slechts a rato van 91%. Deze berekeningswijze levert jaar na jaar een gunstiger resultaat voor de Vlaamse Gemeenschap op. Voor 2008 worden de extra btw-middelen voor de Vlaamse Gemeenschap op 1.048.110 duizend euro geraamd.

2.2.4. Afrekening 2007

Zoals hierboven reeds gesteld en blijkt uit tabel M.5, het parameteroverzicht, worden bij de begrotingsopmaak en -controle ook telkens de samengevoegde en gedeelde belastingen van het voorgaande begrotingsjaar herhaamd. In concreto worden bij de tweede begrotingscontrole 2008 de samengevoegde en gedeelde belastingen met betrekking tot het jaar 2007 herhaamd. Deze herraming wordt vergeleken met de raming die ter gelegenheid van de begrotingscontrole 2007 werd gemaakt. Tabel M.8 situeert dit afrekeningssaldo 2007 in het kader van de middelen bij de tweede begrotingscontrole 2008.

Tabel M.8: Afrekening 2007 (in duizend euro)

	2007 bij BGC 2007	2007 bij BGC I 2008	2007 bij BGC II 2008	Afrekening 2007 (4) = (3) - (1)	2008 bij BGC II 2008 (5)	BGC II 2008 (6) = (5) + (4)	Begrotingspost (6)
Gewest							
PB- middelen	5.334.884	5.329.490	5.329.490	-5.394	5.606.864	5.601.470	
Totaal Gewest	5.334.884	5.329.490	5.329.490	-5.394	5.606.864	5.601.470	ART CK4922B
Gemeenschap							
PB- middelen	3.568.931	3.567.535	3.567.535	-1.397	3.744.377	3.742.980	
BTW-mid- delen	7.043.617	7.083.868	7.087.218	43.601	7.468.348	7.511.949	
Totaal Gemeen- schap	10.612.548	10.651.402	10.654.752	42.204	11.212.726	11.254.930	ART CI4921B
Algemeen totaal	15.947.432	15.980.892	15.984.242	36.810	16.819.589	16.856.399	
(1) exclusief de afrekening 2006							
(5) exclusief de afrekening 2007							

3. Dotaties vanwege de Federale Overheid

3.1. Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld

Krachtens het Lambermontakkoord werd het kijk- en luistergeld omgevormd van een gemeenschapsbelasting naar een gewestbelasting. De gemeenschappen verkregen wel een dotatie ter compensatie voor het wegvallen van het kijk- en luistergeld. De berekening van de dotatie is gebaseerd op de gemiddelde netto-ontvangsten van het kijk- en luistergeld in 1999, 2000 en 2001, en dit in de betrokken gemeenschappen. Deze netto-ontvangsten moeten evenwel uitgedrukt worden in prijzen van 2002. Vanaf 2003 wordt het basisbedrag 2002 van de dotatie aangepast aan de inflatie.

Voor de Vlaamse Gemeenschap wordt deze dotatie in 2008 op 520.373 duizend euro geraamd, inclusief 99 duizend euro afrekening (zie stijging in rubriek 'Specifieke dotaties' in tabel M.1).

3.2. Dotatie voor tewerkstellingsprogramma's

Op basis van artikel 35 van de bijzondere financieringswet wordt onder bepaalde voorwaarden aan de gewesten een dotatie toegekend die overeenstemt met de werkloosheidsvergoeding van elke voltijds uitgedrukte arbeidsplaats die door de gewesten ten laste wordt genomen. Voor het begrotingsjaar 2008 wordt de bedoelde dotatie op 261.560 duizend euro geraamd.

3.3. Dotatie ter financiering van het universitair onderwijs voor buitenlandse studenten

Krachtens artikel 62 van de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een dotatie toegekend ter financiering van het universitair onderwijs dat aan buitenlandse studenten wordt verstrekt. De basisbedra-

gen die in het bedoelde artikel zijn voorzien, worden jaarlijks aan de inflatie aangepast. Voor het begrotingsjaar 2008 wordt de bedoelde dotatie geraamd op 32.794 duizend euro, inclusief 6 duizend euro afrekening.

4. De gewestelijke belastingen

De gewestelijke belastingen hebben de laatste jaren een vrij snelle groei gekend, dit onder meer ingevolge enkele doorgevoerde fiscale beleidsmaatregelen, zoals de verlaging van de registratierechten, de invoering van de meeneembaarheid en het abattement en tenslotte ook de drastische verlaging van de schenkingsrechten. Met de additionele gewestbelastingen erbij, kan de totale opbrengst van de gewestbelastingen voor het begrotingsjaar 2008 op 4.592.690 duizend euro begroot worden (inclusief boetes en nalatigheidsinteressen; zie tabel M.10).

De additionele gewestbelastingen zijn die gewestbelastingen die krachtens het Lambermontakkoord in 2002 van de federale overheid naar de gewesten werden overgeheveld. Het gaat hier om het registratierecht (het nog niet overgedragen gedeelte), de hypotheekrechten, de schenkingsrechten, de verkeersbelasting op de auto-voertuigen, de belasting op de inverkeerstelling en het eurovignet. De fiscale boetes die betrekking hebben op elk van deze belastingen werden mee overgeheveld naar de gewesten. Tabel M.9 geeft een overzicht van deze ramingen.

Tabel M.9: Additionele gewestbelastingen (in duizend euro)

	BGC 2002	BGC 2003	BGC 2004	BGC 2005	BGC 2006
Registratierechten (58,592%)	570.353	586.306	666.080	708.278	903.774
Hypotheekrechten	119.893	100.000	122.856	130.461	174.222
Schenkingsrechten	29.188	40.000	111.677	139.916	241.356
Verkeersbelasting	626.986	678.758	746.184	770.970	798.700
Belasting op de inverkeerstelling	129.980	149.750	173.379	182.978	180.826
Eurovignet	51.037	55.673	70.869	70.869	81.083
Totaal	1.527.437	1.610.487	1.891.045	2.003.472	2.379.961

	BGC 2007	BGO 2008	BGC I 2008	BGC II 2008
Registratierechten (58,592%)	984.500	1.063.499	1.084.074	1.075.616
Hypotheekrechten	145.401	146.720	150.242	145.770
Schenkingsrechten	214.953	214.953	244.945	246.355
Verkeersbelasting	841.612	857.182	876.980	862.169
Belasting op de inverkeerstelling	210.218	218.897	224.707	225.871
Eurovignet	72.554	72.359	82.559	81.725
Totaal	2.469.238	2.573.610	2.663.507	2.637.506

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt, worden de additionele gewestbelastingen bij de tweede begrotingscontrole 2008 op 2.637.506 duizend euro geraamd. Dit is 1,0% minder dan bij de eerste begrotingscontrole 2008. De totale gewestbelastingen worden op 4.544.591 duizend euro geraamd. Dit is 48.099 duizend euro of 1,0% minder dan bij de eerste begrotingscontrole 2008. Vooral de registratierechten, de verkeersbelasting en de successierechten worden bij de tweede begrotingscontrole lager ingeschat.

Inzake de gewestbelastingen komt in 2008 de maatregel op kruissnelheid die in 2007 werd geïmplementeerd inzake de successierechten. Er wordt immers in 2008 rekening gehouden met een minderontvangst van 45 miljoen euro voor de vrijstelling van de gezinswoning voor de langstlevende partner bij het overlijden van de andere partner. Het decreet van 21 december 2007 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2008 voorziet een vrijstelling van verkeersbelasting voor lichte aanhangwagens wanneer de belastingplichtige een natuurlijk persoon is. Deze vrijstelling heeft uitwerking vanaf 2008 en de jaarlijkse minderontvangst wordt op 4 miljoen euro geraamd.

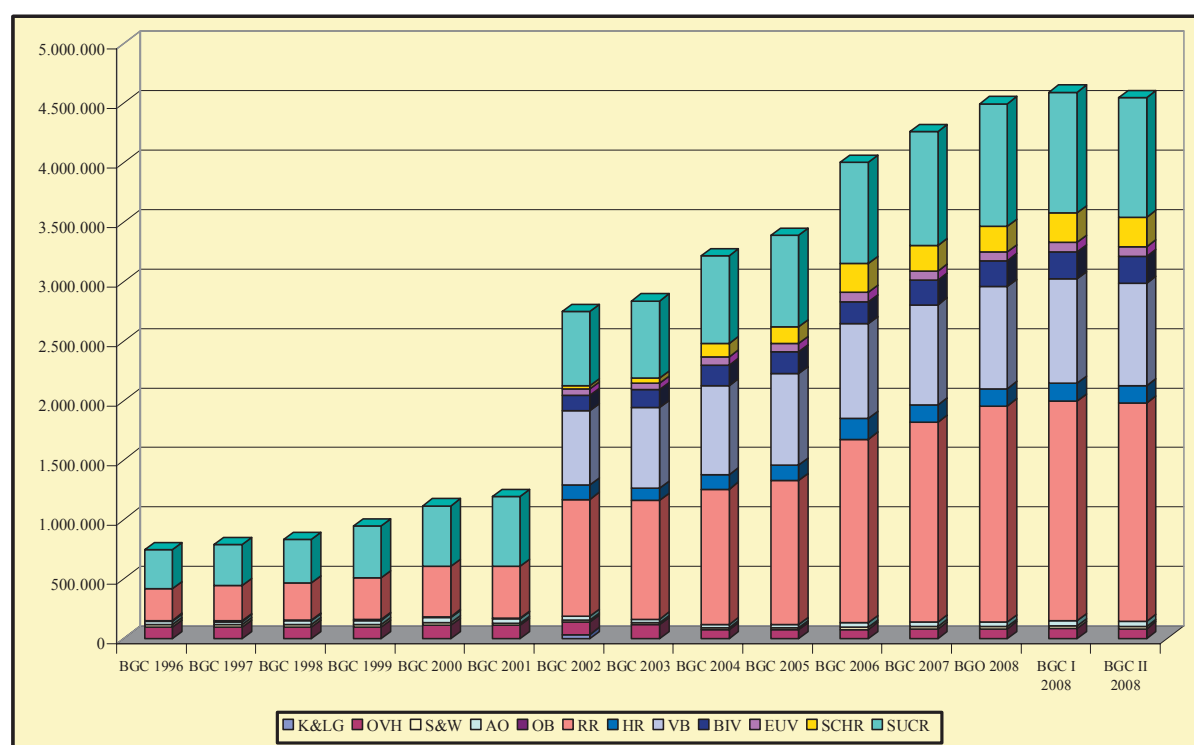
Bovendien heeft de Vlaamse Regering – tijdens haar vergadering van 18 april 2008 – beslist om het tarief voor de zogenaamde beroepspersonen te actualiseren van 5% tot 4%. Hiermee wordt de consistentie van de tarievenstructuur van het registratierecht op verkopen hersteld en wordt het aantal aanvragen tot teruggaven gereduceerd.

Tot slot geven tabel M.10 en grafiek M.3 een samenvattend overzicht.

Tabel M.10: De gewestelijke belastingen 2008 (inclusief boetes en nalatigheidsintresten) (in duizend euro)

	BGO 2008	BGC I 2008	BGC II 2008				BGC II - BGC I
			Basis	Intresten	Boetes	Totaal	
Kijk- en luistergeld	0	0	0	0	0	0	0
Onroerende voorheffing	82.107	86.176	77.933	3.871	0	81.804	-4.372
Belasting op de spelen en weddenschappen	19.682	20.316	20.584	21	0	20.605	289
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	38.036	40.407	40.588	18	0	40.606	199
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken	0	0	0	0	0	0	0
Registratierechten	1.815.093	1.850.209	1.833.333	39	2.400	1.835.772	-14.437
Hypotheekrechten	146.720	150.242	145.768	0	2	145.770	-4.472
Verkeersbelasting op de auto-voertuigen	857.182	876.980	860.053	55	2.061	862.169	-14.811
Belasting op de inverkeersstelling	218.897	224.707	225.858	13	0	225.871	1.164
Eurovignet	72.359	82.559	80.956	1	768	81.725	-834
Schenkingsrechten	214.953	244.945	246.237	14	104	246.355	1.410
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	1.030.866	1.016.149	988.060	9.463	6.391	1.003.914	-12.235
Totaal	4.495.895	4.592.690	4.519.370	13.495	11.726	4.544.591	-48.099

Grafiek M.3: De begrote gewestelijke belastingen over de periode 1996 – 2008 (in duizend euro)

5. Toegewezen ontvangsten

Aan een begrotingsfonds toegewezen of geaffecteerde ontvangsten zijn ontvangsten die voorbehouden worden voor het dekken van bepaalde duidelijk omschreven uitgaven. De belangrijkste toegewezen ontvangsten in de middelenbegroting 2008 zijn:

- de inschrijvingsgelden van het deeltijds kunstonderwijs (programma FF);
- de terugbetaling van salarissen en salaristoelagen in de onderwijssector (programma FC);
- de inkomsten in het kader van het medisch-sociaal beleid (programma GD);
- de inkomsten van het Energiefonds (programma LE);
- de inkomsten van het Vernieuwingsfonds (programma ND).

6. Andere ontvangsten

De andere ontvangsten betreffen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten die niet als opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen kunnen bestempeld worden. Tot deze categorie behoren o.a.:

- de ontvangen renten in het kader van een autonoom kas- en schuldbeheer (programma CG) (21,5 miljoen euro);
- de opbrengsten aan dividenden (programma EC) (42,5 miljoen euro).

Een bijzondere plaats binnen deze categorie wordt ingenomen door de Lotto-middelen (programma CI). Volgens artikel 62bis van de bijzondere financieringswet krijgt elke gemeenschap een bepaald percentage van de te verdelen winst van de Nationale Loterij toegewezen. De federale ministerraad dient hiertoe de uitkeerbare winst te bepalen. Voor de raming bij de tweede begrotingscontrole 2008 wordt er uitgegaan van de voorlopige winstverdeling ten belope van 36,0 miljoen euro.

7. Kredietverleningen en deelnemingen

De kredietverleningen en deelnemingen worden in de algemene toelichting als een aparte middelencategorie weergegeven omwille van de bijzondere plaats die zij innemen in het geheel. Om de overgang te maken van algemene ontvangsten naar ESR gecorrigeerde ontvangsten worden zij immers niet in acht genomen (zie paragraaf 9). Belangrijke opbrengsten uit kredietverleningen en deelnemingen in de middelenbegroting 2008 zijn de ontvangsten uit de verkoop van de Indaver participatie (programma CC) (50,0 miljoen euro). In 2008 worden er in het fonds ter valorisatie van de GIMV-participatie (programma CC) geen nieuwe inkomsten verwacht.

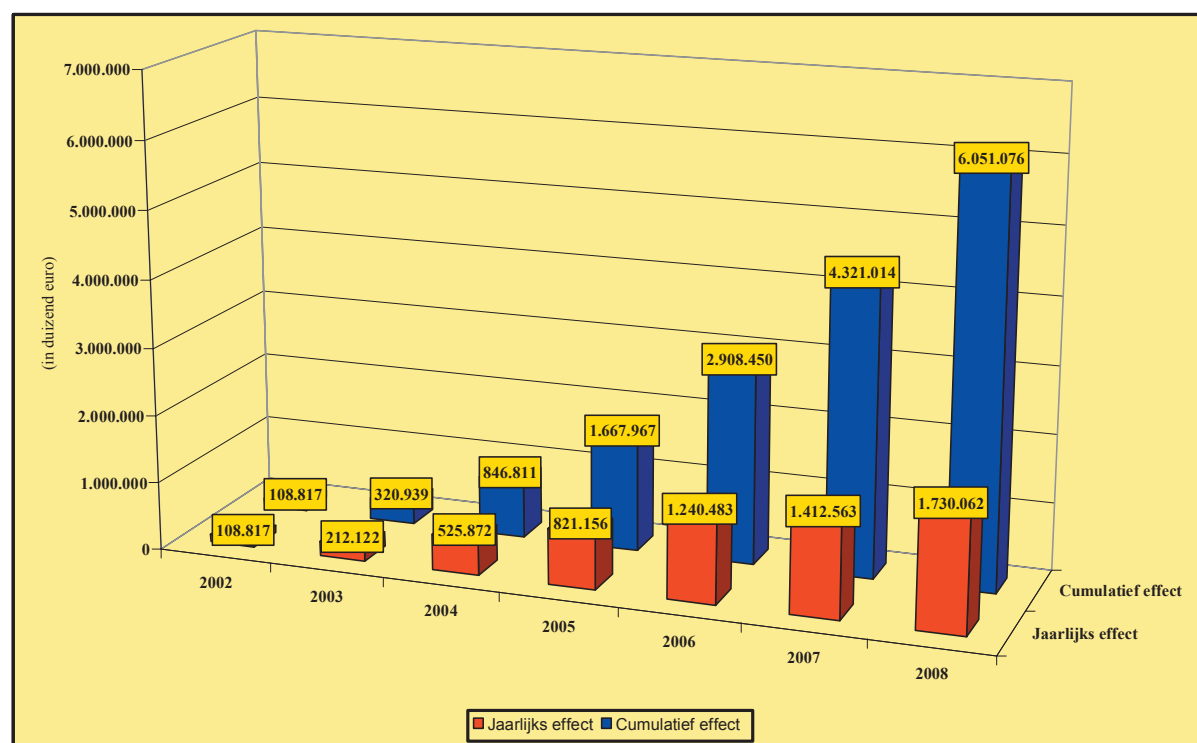
8. Lambermontoverzicht

Om het overzicht te behouden geven onderstaande tabel en grafiek een samenvatting van de budgettaire implicaties van het Lambermontakkoord. Iedere budgettaire implicatie werd in de vorige paragrafen reeds inhoudelijk toegelicht.

Tabel M.11: Budgettaire gevolgen van het Lambermontakkoord (inclusief afrekening) (in duizend euro)

Omschrijving maatregel	BGC 2002	BGC 2003	BGC 2004	BGC 2005	BGC 2006
Gewestaftrek	-2.108.768	-2.168.705	-2.243.530	-2.307.778	-2.383.694
Extra bevoegdheden	56.172	57.661	59.814	61.941	63.958
Extra BTW-middelen	118.259	211.633	309.585	545.753	646.283
Aandeel winst Nationale Loterij	27.243	34.021	34.013	34.100	34.137
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	455.286	466.503	474.745	483.668	499.838
Kijk- en luistergeld	33.188	523	200	0	0
Additionele gewestbelastingen	1.527.437	1.610.487	1.891.045	2.003.472	2.379.961
Totaal effect	108.817	212.122	525.872	821.156	1.240.483

Omschrijving maatregel	BGC 2007	BGO 2008	BGC I 2008	BGC II 2008
Gewestaftrek	-2.499.946	-2.593.367	-2.615.881	-2.615.881
Extra bevoegdheden	68.204	70.993	71.571	71.571
Extra BTW-middelen	833.545	1.083.606	1.079.515	1.080.494
Aandeel winst Nationale Loterij	36.550	36.000	36.000	36.000
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	504.972	515.128	520.373	520.373
Kijk- en luistergeld	0	0	0	0
Additionele gewestbelastingen	2.469.238	2.573.610	2.663.507	2.637.506
Totaal effect	1.412.563	1.685.970	1.755.085	1.730.062

Grafiek M.4: Budgettaire gevolgen van het Lambermontakkoord (inclusief afrekening) (in duizend euro)

9. ESR gecorrigeerde ontvangsten

Om de overgang te maken van totale begrote ontvangsten naar ESR gecorrigeerde ontvangsten dienen op het eerstgenoemde bedrag een aantal correcties te worden aangebracht. De onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht.

Tabel M.12: ESR gecorrigeerde ontvangsten in de algemene middelenbegroting (in duizend euro)

	BGC 2006	BGC 2007	BGO 2008	BGC I 2008	BGC II 2008
Totale ontvangsten	20.239.268	21.635.619	22.356.451	22.593.918	22.569.185
Deelnemingen en kredietverleningen (ESR code 8)	-22.909	-170.306	-50.655	-50.655	-50.655
Dotaties van instellingen behorende tot de consolidatiekring (ESR code 463 / 464 en 663 / 664)	-1.188	-279	-3.045	-3.045	-3.432
Correctie aanrekening ontvangsten	24.253	27.500	27.500	27.500	27.500
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	20.239.424	21.492.534	22.330.251	22.567.718	22.542.598

Vooreerst worden de ontvangsten, begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (ESR code 8), geneutraliseerd. Een volgende correctie heeft te maken met de consolidatie van de Vlaamse ministeries met hun instellingen.

De laatste correctie houdt verband met de aanrekening van de ontvangsten. Concreet wordt de geraamde opbrengst van de gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse overheid als het over de onroerende voorheffing gaat of in functie van de inkohieringen door de federale overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de andere gewestbelastingen gaat ¹.

10. De te consolideren instellingen

Om tot de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de te consolideren instellingen te komen, moet de redenering uiteengezet in paragraaf 9 ook op deze instellingen worden toegepast. De onderstaande tabel geeft een overzicht van hun eigen ontvangsten. Hierbij werden de instellingen met belangrijke bedragen aan eigen ontvangsten apart vermeld.

Tabel M.13: ESR gecorrigeerde ontvangsten van de te consolideren instellingen (in duizend euro)

	BGC 2006	BGC 2007	BGO 2008	BGC I 2008	BGC II 2008
MINA	154.510	158.134	156.258	156.258	155.710
VIF	51.288	43.897	58.932	58.932	58.932
Loodswezen	68.430	72.270	75.360	75.360	77.851
Andere instellingen met DAB-vorm	12.027	13.934	13.978	13.978	18.457
VDAB	125.897	115.683	122.480	122.480	107.484
NV Waterwegen en Zeekanaal	50.962	47.804	55.312	55.312	55.577
VRT	158.374	183.499	177.270	177.270	180.879
Kind & Gezin	93.950	100.800	102.437	104.945	109.823
VAPH	30.287	22.852	22.912	22.913	22.544
VVM - De Lijn	127.298	176.932	187.335	187.335	194.335
Andere instellingen met VOI-vorm	174.038	199.184	200.998	201.779	234.069
Totaal	1.047.061	1.134.989	1.173.272	1.176.562	1.215.661

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *Minafonds* zijn in hoofdzaak afkomstig van de milieuheffingen. Deze heffingen worden geïnd door de Vlaamse openbare milieu-instellingen. Meer bepaald int OVAM de afvalstoffenheffing, VMM de waterheffingen en VLM de administratieve geldboetes in het kader van MAP III.

¹ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Evaluatie van de uitvoering van het Stabiliteitsprogramma in 2006 en vooruitzichten voor 2007 - 2011, juli 2007, blz. 89-90.

De ontvangsten uit de afvalstoffenheffing worden op 50,8 miljoen euro geraamd. De inkomsten uit oppervlaktewaterheffing worden begroot op 60,3 miljoen euro, wat 3,8 miljoen euro meer is dan begroot bij de eerste budgetcontrole. De raming van de inkomsten uit de grondwaterheffing bedraagt 22,6 miljoen euro. Ten slotte worden de ontvangsten uit de vroegere mestheffingen aangevuld met de nieuwe administratieve geldboetes begroot op 9,2 miljoen euro, wat een miljoen euro minder is dan begroot bij eerste budgetcontrole.

Het merendeel van de ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *VIF* wordt verklaard door de opbrengsten van nevenbedrijven langs autosnelwegen (18 miljoen euro). Verder haalt het *VIF* zijn ontvangsten uit retributies van openbare domeinen (7,3 miljoen euro), uit opbrengsten van watervangen vanwege de havenbedrijven (2,8 miljoen euro), uit schaderegelingen voortvloeiend uit het beheer van openbare domeinen (11 miljoen euro), uit de verkoop van onroerende goederen (17,1 miljoen euro) en uit de financiering door Europese instellingen van mobiliteitsuitgaven (1,1 miljoen euro). De diverse ontvangsten bedragen 1,7 miljoen euro.

Het *Loodswezen* staat in voor het beloodsen van zeeschepen van en naar de Vlaamse havens. De ESR gecorrigeerde ontvangsten bestaan in hoofdzaak uit loodsgelden. De ontvangsten uit loodsgelden worden in 2008 op 74,4 miljoen euro geraamd, een toename van 2,5 miljoen tegenover de eerste begrotingscontrole. Deze stijging is enerzijds te wijten aan een verhoogde trafiek en anderzijds een verhoging van de loodsgeldtarieven. Verder genereert het *Loodswezen* nog 2,8 miljoen euro aan diverse ontvangsten.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VDAB* worden geraamd op 107,5 miljoen euro. Dit bedrag is hoofdzakelijk samengesteld uit verkopen van niet-duurzame goederen en diensten (68,3 miljoen euro voortkomende uit eigen of uitbestede opleidingen ten behoeve van bedrijven of uit gezamenlijke projecten met derden zoals werkwinkels), inkomensoverdrachten vanuit Europese maatregelen (27,5 miljoen euro) en inkomensoverdrachten van de federale overheid voor het federale inschakelingsplan (10,5 miljoen euro).

De *nv Waterwegen en Zeekanaal* haalt zijn ESR gecorrigeerde ontvangsten voornamelijk uit scheepvaartrechten, cijsrechten, retributies en inkomsten uit watervangen. Ze vertegenwoordigen samen een bedrag van 20,6 miljoen euro. De overige ontvangsten bestaan hoofdzakelijk uit de recuperatie van belastingen en heffingen (27,4 miljoen euro). Tot slot ontvangt de *nv Waterwegen en Zeekanaal* een investeringsbijdrage van de *nv BAM* ten belope van 7 miljoen euro.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VRT* worden bij de tweede begrotingscontrole op 180,9 miljoen euro begroot. Deze ontvangsten bestaan hoofdzakelijk uit de verkopen van niet-duurzame goederen en diensten (141,5 miljoen euro uit sponsoring, radioreclame en andere overeenkomsten met derden) en uit de recuperatie van de belasting op de toegevoegde (27,8 miljoen euro). De verkoop van niet-duurzame goederen en diensten aan het buitenland is goed voor 8,4 miljoen euro. Ten slotte bedragen de diverse ontvangsten 3,1 miljoen euro.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van *Kind en Gezin* nemen ten opzichte van de eerste begrotingscontrole toe met 4,9 miljoen euro tot een bedrag van 109,8 miljoen euro. Zo stijgen de ouderbijdragen van 101,5 miljoen euro tot 106 miljoen euro. Deze ouderbijdragen kunnen worden opgesplitst in ouderbijdragen voor kinderdagverblijven ter waarde van 41,3 miljoen euro, ouderbijdragen voor diensten voor opvanggezinnen ter waarde van 64,7 miljoen euro en bijdragen voor adoptie ter waarde van 17 duizend euro. *Kind en Gezin* ontvangt tevens 2,4 miljoen euro aan sociale Maribel.

De totale ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *VAPH* bedragen 22,5 miljoen euro. De twee belangrijkste componenten zijn enerzijds de terugvorderingen binnen de residentiële sector en anderzijds de terugvorderingen binnen de individuele materiële bijstand. Deze nemen respectievelijk 79% en 14% van het totaal voor hun rekening.

De totale ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VVM - De Lijn* bedragen 194,3 miljoen euro. Het merendeel ervan betreft opbrengsten uit de verkoop van tickets en abonnementen aan bedrijven en privégebruikers (144,7 miljoen euro). Deze stijgen met 7 miljoen euro t.o.v. de eerste begrotingscontrole als gevolg van een nieuwe

inschatting van de vervoersontvangsten op basis van de uitvoeringscijfers 2007. De overige ontvangsten resulteren uit de recuperatie van belastingen en heffingen (49,6 miljoen euro).

Als de resultaten van de Vlaamse ministeries en van de te consolideren instellingen worden samengevoegd, levert dit het volgende resultaat op aan ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse Overheid.

Tabel M.14: ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse Overheid (in duizend euro)

	BGC 2006	BGC 2007	BGO 2008	BGC I 2008	BGC II 2008
Vlaamse ministeries	20.239.424	21.492.534	22.330.251	22.567.718	22.542.598
Te consolideren instellingen	1.047.061	1.134.989	1.173.272	1.176.562	1.215.661
Totaal	21.286.485	22.627.523	23.503.523	23.744.280	23.758.259

HOOFDSTUK III

DE UITGAVENBEGROTING

Tijdens de tweede begrotingscontrole wordt ook de uitgavenbegroting aangepast.

De meeste aanpassingen zijn technisch van aard en betreffen bijstellingen van de uitgavenkredieten naar aanleiding van bijkomende informatie met betrekking tot de begrotingsuitvoering 2007 en allerhande kostendrijvers.

Zo worden ook de, reeds bij de eerste begrotingscontrole voorziene, middelen voor de indexerings van de lonen naar aanleiding van de overschrijding van de spilindex in december 2007 en voor de herindexatie van de overige uitgavenkredieten van 1,5 naar 2%, aan de respectievelijke begrotingsposten toegevoegd. Teneinde ook de overschrijding van de spilindex in april 2008 te kunnen honoreren, blijft er op de indexprovisie nog een bedrag van 128 miljoen euro beschikbaar dat later op het jaar zal worden herverdeeld.

Naast deze technische aanpassingen van de begroting diende er tijdens de tweede begrotingscontrole ook nog inhoudelijk invulling te worden gegeven aan een deel van een geprovisioneerde enveloppe. Hiervoor werd een inhoudelijk pakket sociale maatregelen uitgewerkt die zowel in de inleiding als verder in dit hoofdstuk worden besproken.

Hierna wordt vooreerst een nieuwe inschatting gemaakt van de globale geconsolideerde beleids- en betaalkredieten naar aanleiding van de tweede begrotingscontrole 2008.

Tot slot wordt een overzicht gegeven van de opdeling van de geconsolideerde beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein en worden de belangrijkste wijzigingen per beleidsdomein besproken.

1. De beleids- en betaalkredieten

1.1. De beleidskredieten

Voor de berekening van de beleidskredieten dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de berekening van de beleidskredieten bij de ministeries (excl. DAB's) enerzijds en bij de te consolideren instellingen anderzijds.

Vooreerst wordt er ingegaan op de berekening van de beleidskredieten bij de ministeries.

1.1.1. Beleidskredieten ministeries

Bij de beleidskredieten van de ministeries vertrekt men vanuit de som van de niet-gesplitste kredieten, de bijkredieten voorgaande jaren en de gesplitste vastleggingskredieten. Deze kredieten worden aangevuld met de voorziene ontvangsten uit begrotingsfondsen.

Op bovenstaande som worden enkele correcties doorgevoerd, die overwegend ook in de berekening van betaalkredieten dienen doorgevoerd te worden.

- Ten eerste wordt de som van bovenstaande kredieten gezuiverd voor de kredieten die voorzien zijn voor participaties en deelnemingen (ESR 8), en voor aflossingen (ESR 9). Deze kredieten dienen namelijk niet te worden meegenomen in de berekening van het vorderingensaldo van de Vlaamse Gemeenschap.

- Ten tweede wordt een correctie doorgevoerd voor de kredieten die bestemd zijn voor de te consolideren instellingen van de Vlaamse Gemeenschap². Het beleid dat met deze kredieten kan gevoerd worden, wordt verder meegenomen bij de te consolideren instellingen (zie infra).
- Ten derde dient er opgemerkt te worden dat er in de begroting van de ministeries ook vastleggingsmachtigingen (met resp. vereffeningskredieten) kunnen opgenomen worden, die niet voor een te consolideren instelling bestemd zijn (vb. ESF-agentschap). In voorkomend geval wordt het vereffeningskrediet vervangen door de machtiging. De verbintenissenmachtiging van het VWF wordt evenwel niet in rekening gebracht, omdat deze machtiging niet volledig in ESR-uitgaven voor het ministerie RWO zal omgezet worden.
- Ten vierde wordt het bij de eerste en tweede begrotingscontrole 2008 ingeschreven provisioneel gesplitst vastleggingskrediet t.b.v. 75 miljoen euro ter compensatie van geannuleerde openstaande verplichtingen, gecorrigeerd op de voorziene beleidskredieten. Dit omwille van het feit dat eventuele vastleggingen die hieruit ressorteren, gecompenseerd worden door verlaging van nog openstaande verplichtingen.
- Ten slotte wordt er een correctie doorgevoerd voor de ingeschreven conjunctuurprovisie. Deze conjunctuurprovisie kan namelijk eventueel worden gebruikt voor de afbouw van impliciete schuld, op het moment dat de nu ingeschreven ontvangsten zich effectief zouden realiseren en er niet naar het Toekomstfonds wordt getransfereerd. In dit geval kan de begrote conjunctuurprovisie uit de beleidskredieten worden getrokken.

Een laatste opmerking die dient gemaakt te worden, heeft betrekking op de ingeschreven intrestkredieten m.b.t. de uitstaande directe en indirecte schuld. Aangezien deze intrestlasten effectief dienen te worden betaald en niet eerder in beleidskredieten zijn voorzien en gezien er van het standpunt wordt vertrokken dat de definitie van de beleidskredieten zo nauw mogelijk dient aan te sluiten bij de definitie van betaalkredieten, worden de intrestkredieten behouden in de beleidskredieten³. Anderzijds is het wel zo dat er met de kredieten die voorzien zijn voor de betaling van intresten geen beleid kan gevoerd worden.

1.1.2. Beleidskredieten van te consolideren instellingen (DAB's en Vlaamse rechtspersonen)

Voor de berekening van de beleidskredieten van de te consolideren instellingen wordt een onderscheid gemaakt tussen de te consolideren instellingen die in hun begroting een opsplitsing maken tussen vastleggings- en ordonnanceringskredieten en de andere instellingen met enkel een begroting in ordonnanceringskredieten.

Bij de instellingen met een opsplitsing in de begroting tussen vastleggings- en ordonnanceringskredieten, wordt het vastleggingskrediet (gecorrigeerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflissing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi) genomen.

De ingeschreven vastleggingskredieten bevatten in ieder geval ook de machtigingen en gesplitste dotatieartikelen die zijn ingeschreven in de begrotingen van de ministeries.

Voor de overige te consolideren instellingen wordt van de hypothese vertrokken dat de vastleggingskredieten gelijk zijn aan de ingeschreven ordonnanceringskredieten (gecorrigeerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflissing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi).

Deze vastleggingskredieten worden evenwel nog verder gecorrigeerd voor het geval er een machtiging of een gesplitst dotatieartikel is ingeschreven in de begrotingen van de ministeries. In dit geval wordt het verschil tus-

² Voor het Pensioenfonds, het Pensioenfonds van de VRT en het Zorgfonds worden de kredieten die jaarlijks zijn voorzien bij de ministeries niet gecorrigeerd en bijgevolg meegerekend als beleidskredieten van de ministeries. De in rekening te brengen reserve-evolutie van deze instellingen worden als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de beleidskredieten (ministeries + te consolideren instellingen).

³ De correctie m.b.t. de **gelopen** intresten wordt als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de beleidskredieten.

sen de in de begroting van de ministeries ingeschreven machtiging en het in de begroting van de ministeries ingeschreven vereffeningskrediet gecorrigeerd op de totaal ingeschreven kredieten van de instelling.

Wat betreft de VOI A FFEU wordt er vanuit gegaan dat de beleidskredieten die hier worden ingeschreven het gevolg zijn van de recuperatie van vroeger gestemde beleidskredieten. In de begroting 2008 wordt uitgegaan van een recuperatie van 125 miljoen euro aan beleidskredieten.

Voor de bepaling van het verschil tussen de betaal- en beleidskredieten laten we het FFEU buiten beschouwing, omdat er bij de recuperatie van beleidskredieten ook steeds evenveel betaalkredieten moeten kunnen gerecupereerd worden binnen de begroting van een bepaald jaar. Dit zorgt ervoor dat er bij het ontstaan van beleidskredieten voor het FFEU, er tevens evenveel betaalkredieten voorzien worden om aan de verbintenissen te voldoen. Voor de vergelijking van de beleids- en betaalkredieten wordt het FFEU bijgevolg buiten beschouwing gelaten.

Met betrekking tot de intrestkredieten kan dezelfde opmerking gemaakt worden als bij de ministeries.

1.1.3. Beleidskredieten ministeries + te consolideren instellingen

In onderstaande tabel U.1 wordt een overzicht gegeven van de totale beleidskredieten van de ministeries en de te consolideren instellingen bij BC 2008 en 2BC 2008. Hierbij worden tevens correctielijnen m.b.t. gelopen intresten en reserve-evoluties bij het Pensioenfonds, Pensioenfonds VRT en het Zorgfonds ingevoegd.

Tabel U.1 geeft de toename van de beleidskredieten met 61,5 miljoen euro weer.

Tabel U.1: Totaal beleidskredieten BC 2008 en 2BC 2008 (in duizend euro)

	BC 2008 (a)	2BC 2008 (b)	(b) – (a) = (c)
Beleidskredieten ministeries + te consolideren instellingen	23.797.636	23.862.105	64.469
Reserve-evolutie Pensioenfonds(*)	-329	-329	0
Reserve-evolutie Pensioenfonds VRT	0	0	0
Reserve-evolutie Zorgfonds	-98.078	-100.000	-1.922
Correctie gelopen intresten	-1.276	-2.322	-1.046
TOTAAL	23.697.953	23.759.454	61.501

(*) Teneinde de link met de berekening van het vorderingensaldo zo groot mogelijk te houden, wordt reserveopbouw, resp. reserveafbouw, beschouwd als zijnde minder beleidskrediet, resp. meer beleidskrediet.

1.2. Betaalkredieten

Voor de berekening van de betaalkredieten, wordt eveneens een opsplitsing gemaakt tussen betaalkredieten bij de ministeries (excl. DAB's) en betaalkredieten bij de te consolideren instellingen.

1.2.1. Betaalkredieten ministeries

Bij de betaalkredieten vertrekt men van de sommatie van de niet-gesplitste kredieten, de bijkredieten voorgaande jaren, de variabele kredieten en de gesplitste ordonnanceringskredieten.

Op bovenstaande som worden enkele correcties doorgevoerd, zoals in de berekening van het ESR-vorderingen-saldo van de Vlaamse overheid. Zo wordt er gecorrigeerd voor uitgaven m.b.t. participaties en deelnemingen (ESR-8), schuldaflissing (ESR-9) en kredieten bestemd voor te consolideren instellingen⁴.

Voor de conjunctuurprovisie wordt aan betaalzijde geen correctie doorgevoerd (zie supra).

Er wordt geen correctie doorgevoerd voor de ingeschreven intrestkredieten⁵.

1.2.2. Betaalkredieten van te consolideren instellingen (DAB's en Vlaamse rechtspersonen)

Voor de bepaling van de betaalkredieten van de te consolideren instellingen wordt er vertrokken van de voorziene betaalkredieten in de respectievelijke begrotingen van de instellingen.

Hierop worden correcties doorgevoerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflissing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi.

Zoals hierboven gesteld zijn de betaalkredieten die voorzien zijn bij de VOI A FFEU, gerecupereerde betaalkredieten van voorgaande en het huidige begrotingsjaar. In een zelfde redenering als bij de beleidskredieten wordt het FFEU ook hier buiten beschouwing gelaten.

In het kader van de begrotingsnormering dient er mee rekening gehouden te worden dat de afroaming van betaalkredieten naar het FFEU pas kan gebeuren op het moment dat de geraamde middelen ook effectief worden gerealiseerd. Ten tweede zorgt de werking van het FFEU voor een spreiding van de betaalverplichting doorheen de tijd. Op het moment dat er effectief aan betaalverplichtingen wordt voldaan, wordt tevens het ESR-vorderingensaldo belast.

In onderstaande tabel U.2 wordt een overzicht gegeven van de bij BC 2008 en 2BC 2008 voorziene betaalkredieten binnen het FFEU. Hieruit blijkt dat de betaalkredieten met 191 duizend euro toenemen ten opzichte van de

Tabel U.2: Voorziene betaalkredieten binnen het FFEU (in duizend euro)

	BC 2008 (a)	2BC 2008 (b)	(b) – (a) = (c)
Betaalkredieten FFEU	148.505	148.696	191

1.2.3. Betaalkredieten ministeries + te consolideren instellingen

In onderstaande tabel U.3 wordt een overzicht gegeven van de totale betaalkredieten van de ministeries en de te consolideren instellingen bij BC 2008 en 2BC 2008. Hierbij worden tevens correctielijnen m.b.t. de gelopen intresten en reserve-evoluties bij het Pensioenfonds, Pensioenfonds VRT en het Zorgfonds ingevoegd.

Tabel U.3 geeft de stijging van de betaalkredieten met 22,6 miljoen euro weer.

⁴ Net zoals bij de berekening van de beleidskredieten wordt de eventueel in rekening te brengen reserve-evolutie van het Pensioenfonds, het Pensioenfonds van de VRT en het Zorgfonds als een correctielijn in de algemene tabel m.b.t. de betaalkredieten ingevoegd (ministeries + te consolideren instellingen).

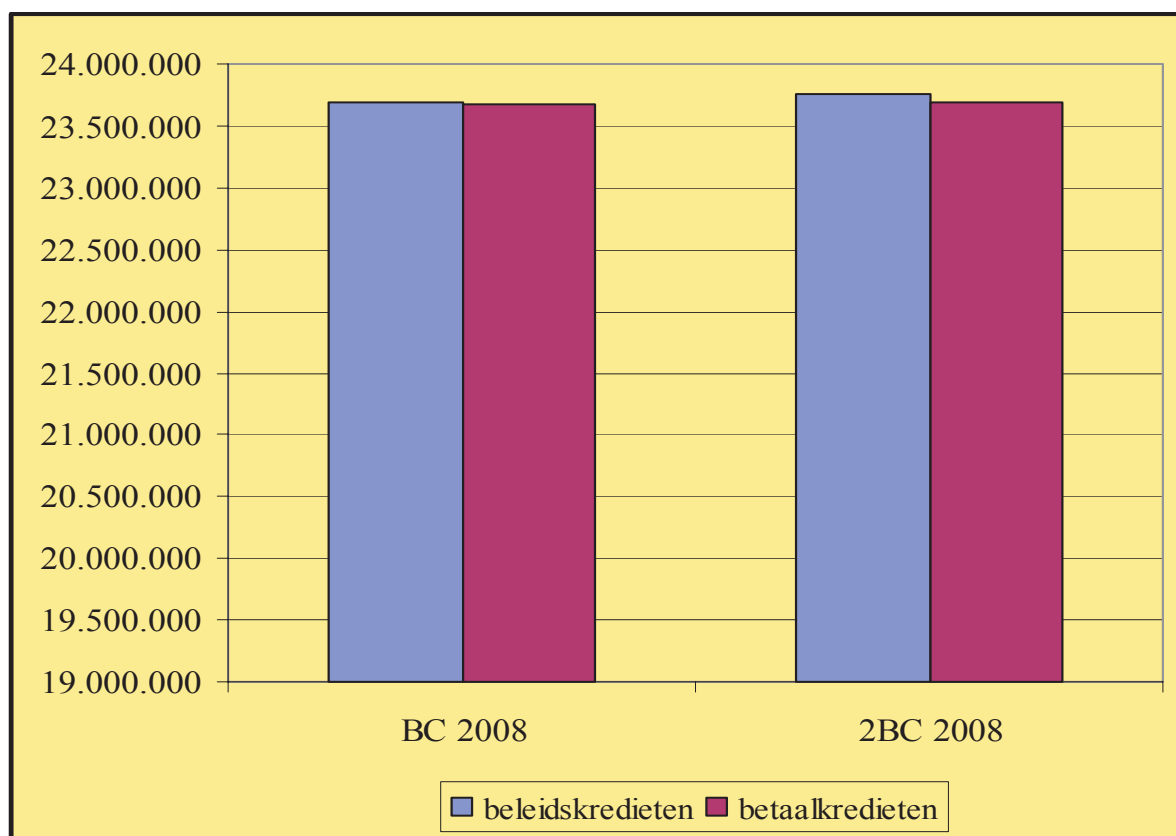
⁵ De correctie m.b.t. de **gelopen** intresten wordt als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de betaalkredieten.

Tabel U.3: Totaal betaalkredieten BC 2008 en 2BC 2008 (in duizend euro)

	BC 2008 (a)	2BC 2008 (b)	(b) – (a) = (c)
Betaalkredieten ministeries + te consolideren instellingen	23.774.692	23.800.216	25.524
Reserve-evolutie Pensioenfonds (*)	-329	-329	0
Reserve-evolutie Pensioenfonds VRT	0	0	0
Reserve-evolutie Zorgfonds	-98.078	-100.000	-1.922
Correctie gelopen intresten	-1.276	-2.322	-1.046
TOTAAL	23.675.009	23.697.565	22.556

(*) Teneinde de link met de berekening van het vorderingensaldo zo groot mogelijk te houden, wordt reserveopbouw, resp. reserveafbouw, beschouwd als zijnde minder betaalkrediet, resp. meer betaalkrediet.

Op basis van grafiek U.1. kan vastgesteld worden dat bij de tweede begrotingscontrole 2008, net als bij de eerste begrotingscontrole, de beleidskredieten juist boven de betaalkredieten uitstijgen.

Grafiek U.1: Beleids- en betaalkredieten BC 2008 en 2BC 2008 (in duizend euro)

2. De beleids- en betaalkredieten verdeeld over de 13 beleidsdomeinen

Naast de totale beleids- en betaalkredieten is het ook interessant om de verdeling van deze kredieten per beleidsdomein weer te geven.

Onderstaande tabel U.4 geeft de beleidskredieten per beleidsdomein weer voor de eerste en tweede begrotingscontrole 2008.

Tabel U.4: Beleidskredieten per beleidsdomein BC 2008 en 2BC 2008 (in duizend euro)

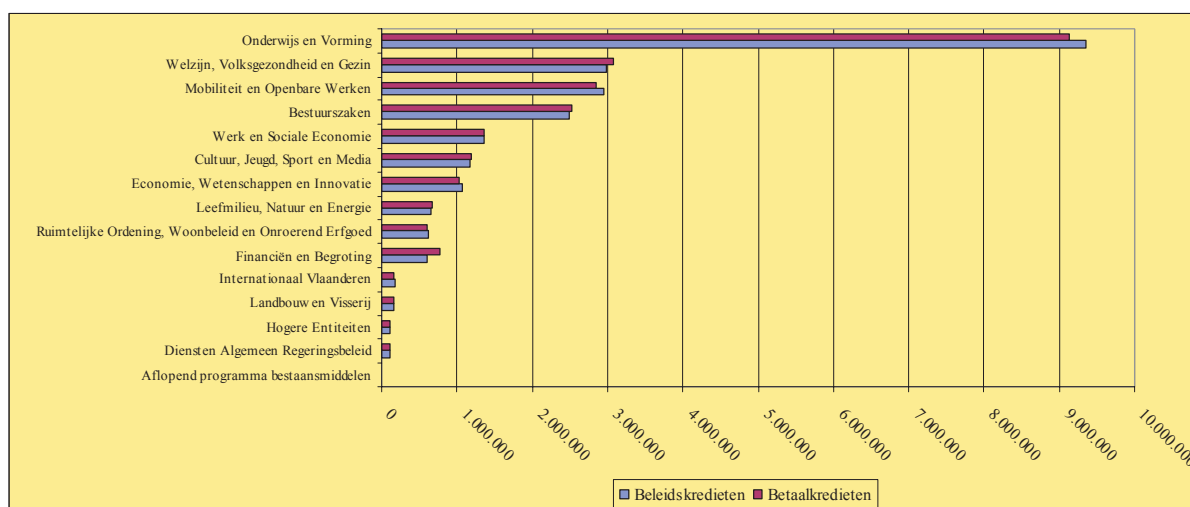
Beleidsdomein	BC 2008 (a)	2BC 2008 (b)	(b) – (a) = (c)
Hogere Entiteiten	122.728	122.874	146
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	111.312	112.662	1.350
Bestuurszaken	2.481.797	2.488.076	6.279
Financiën en Begroting	810.102	614.159	-195.943
Internationaal Vlaanderen	176.187	177.731	1.544
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.071.052	1.083.326	12.274
Onderwijs en Vorming	9.262.910	9.353.719	90.809
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	2.923.606	2.981.110	57.504
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.172.402	1.173.140	738
Werk en Sociale Economie	1.373.362	1.361.960	-11.402
Landbouw en Visserij	157.187	162.780	5.593
Leefmilieu, Natuur en Energie	650.105	650.339	234
Mobiliteit en Openbare Werken	2.864.204	2.952.145	87.941
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	620.682	628.084	7.402
Aflopende programma's	0	0	0
TOTAAL	23.797.636	23.862.105	64.469

Onderstaande tabel U.5 geeft de betaalkredieten per beleidsdomein weer voor de eerste en tweede begrotingscontrole 2008.

Tabel U.5: Betaalkredieten per beleidsdomein BC 2008 en 2BC 2008 (in duizend euro)

Beleidsdomein	BC 2008 (a)	2BC 2008 (b)	(b) – (a) = (c)
Hogere Entiteiten	122.728	122.874	146
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	109.732	110.875	1.143
Bestuurszaken	2.513.539	2.521.232	7.693
Financiën en Begroting	966.566	770.622	-195.944
Internationaal Vlaanderen	173.985	175.422	1.437
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.034.432	1.033.581	-851
Onderwijs en Vorming	9.047.846	9.140.534	92.688
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	3.028.603	3.089.425	60.822
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.192.983	1.192.925	-58
Werk en Sociale Economie	1.372.003	1.360.486	-11.517
Landbouw en Visserij	164.526	170.518	5.992
Leefmilieu, Natuur en Energie	661.966	667.684	5.718
Mobiliteit en Openbare Werken	2.776.795	2.843.326	66.531
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	608.988	600.712	-8.276
Aflopende programma's	0	0	0
TOTAAL	23.774.692	23.800.216	25.524

Grafiek U.2. biedt vervolgens een overzicht van de beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein van de tweede begrotingscontrole 2008, gerangschikt volgens de grootte van de voorziene beleidskredieten.

Grafiek U.2: Beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein 2BC 2008 (in duizend euro)

3. Bespreking per beleidsdomein

Na de cijfermatige bespreking van de globale uitgavenbegroting 2008 wordt hierbij een overzicht geboden van de belangrijkste maatregelen die in de aanpassing van de begroting 2008 vervat zitten.

3.1. Bestuurszaken

Het provisioneel krediet voor cao ambtenarenzaken (zie Financiën en Begroting) wordt herverdeeld over de respectievelijke entiteiten die onder het SA 2005-2007 ressorteren. Het betreft hier meer bepaald de kredieten voor de zgn. N-2 functies en experts en een klein deel voor maaltijdcheques. Anderzijds wordt er opnieuw voor 1.580 duizend euro aan bijkomende middelen voorzien voor het eindeloopbaan verlof ten belope van 230 duizend euro (SA 2005-2007) en voor de opstapmaaltijdcheques ten belope van 1.350 duizend euro (SA 2008 – 2009).

In het kader van de vergrijzing binnen de ministeries wordt, bovenop het reeds toegekende bedrag bij begrotingsopmaak (t.b.v. 4 miljoen euro), een meervraag van 1,1 miljoen euro gehonoreerd. Ook de aangetoonde vergrijzingskosten bij Vlaamse rechtspersonen werden gehonoreerd indien dit nog niet was voorzien bij de begrotingsopmaak.

De verhoogde bijdrage (van 25% naar 27%) die de Vlaamse rechtspersonen moeten betalen aan de Pool der Parastatalen werd aan de respectievelijke dotaties ter dekking van de verhoogde kosten toegevoegd.

Conform de behoeften wordt het algemeen huurbudget opgetrokken met 1 miljoen euro inclusief indexatie.

3.2. Financiën en Begroting

Om mogelijke tegenvallende ontvangsten op te vangen wordt de conjunctuurprovisie ter waarde van 161 miljoen euro aangehouden. Hierdoor zou de economische groei tot 0,9% bbp kunnen terugvallen, zonder dat er aan uitgavenzijde dient te worden bespaard. De analisten gaan vandaag uit van een economische groei van 1,4% à 1,5%.

De indexprovisie wordt tijdens deze begrotingscontrole reeds gedeeltelijk herverdeeld om de overschrijding van de spilindex van december 2007 en de herindexatie van de kredieten van 1,5% naar 2% op te vangen. Er rest nog 129 miljoen indexprovisie om ook de indexsprong van april 2008 budgettair te honoreren.

De provisie van het Limburgplan werd terug aangezuiverd ten belope van 5.000 duizend euro na de voorafname in het kader van het project C-mine Genk.

Op het provisioneel krediet voor sociale maatregelen en eenmalige uitgaven met korte doorlooptijd wordt een bijkomend bedrag van 3.500 duizend euro ingeschreven. Deze 3.500 duizend euro wordt toegevoegd vanuit de begroting van de VDAB (overschot op de activeringspremies oudere werklozen 50+) en kadert in het pakket van sociale maatregelen die met de provisie zal worden gefinancierd.

In het kader van deze sociale maatregelen, wordt ook 10 miljoen euro ter beschikking gesteld voor het nemen van participaties in participatievennootschappen met het oog op creatie van een waarborgfonds kinderopvang.

Naast de benodigde kredieten voor sociale maatregelen, blijft er ook nog een groot deel aan kredieten voor éénmalige uitgaven met korte doorlooptijd beschikbaar. Deze kredieten zullen nog worden aangewend voor onder andere:

- 10 miljoen euro bijkomende Vlaamse bijdrage aan het Pensioenfonds van de VRT;
- 8 miljoen euro voor flitspalen en het Pendelfonds;
- 8 miljoen euro voor de renovatiepremie;
- 5 miljoen euro voor de aankoop en investering van informatica in de onderwijssector;
- 4,5 miljoen euro voor het dossier Rosas;
- 3,5 miljoen euro voor het Vlaams Zorgfonds;
- 1,2 miljoen euro voor de opheffing van de schorsing van de deeltijdse TBS55+ in het hoger onderwijs (dit budget wordt ook in de volgende jaren voorzien);
- 1 miljoen euro voor noodhulp (dit budget wordt ook in volgende jaren voorzien);
- ...

De lotto-provisie en de provisie voor fiscale stimuli werden verdeeld naar de betrokken basisallocaties.

Ten slotte wordt er wordt een nieuwe éénmalige provisie gecreëerd ten belope van 3,5 miljoen euro voor uitgaven financiën.

Ingevolge de recuperatie van gestemde beleids- en betaalkredieten (saldi van op het einde van het begrotingsjaar 2007 beschikbare gesplitste en niet-gesplitste vastleggings- en ordonnanceringskredieten) werd de dotatie aan het FFEU 2007 vastgesteld op 170 miljoen euro. Voornoemd bedrag zal worden aangewend ter financiering van volgende eenmalige investeringsprojecten:

- 100 miljoen euro voor het realiseren van gevaarlijke verkeerspunten en dringende wegenwerken;
- 15 miljoen euro in het kader van waterwegen en sanering van slib;
- 10 miljoen euro voor bodemsanering (via OVAM);
- 45 miljoen euro voor wetenschaps- en innovatiebeleid.

3.3. *Onderwijs en Vorming*

In de loonsector (alle uitgavencategorieën) stijgen de behoeften met 71 miljoen euro. In deze stijging is de overschrijding van de spilindex in december opgenomen. Het effect hiervan in de begroting 2008 is 98 miljoen euro. Dit betekent dat de lonenkredieten excl. indexatie dalen met ongeveer 27 miljoen euro. Deze daling is voornamelijk het gevolg van de lagere (geraamde) vergrijzing. In de initiële begroting 2008 was een vergrijzingpercentage van + 0,184% opgenomen. Bij de tweede begrotingscontrole 2008 werd er uitgegaan van een vergrijzingpercentage van + 0,035%. De toepassing van deze lagere coëfficiënt in de begroting 2008 bedraagt 9.725 duizend euro. De lagere vergrijzing 2007 heeft daarnaast ook een effect op de reële uitgaven van 2007 die de vertrekbasis vormen van deze tweede begrotingscontrole. Het effect hiervan in 2008 bedraagt 16.982 duizend euro.

De kredieten voor de werkingsmiddelen in het basis- en secundair onderwijs liggen globaal 2,5 miljoen euro hoger dan bij de initiële begroting 2008. De stijging van de index zorgt voor een meerkost van 3,5 miljoen euro. Naast het effect van de leerlingenevoluties (+32 duizend euro), is het vooral de herraming van de natuurlijke afvloeï (- 1 miljoen euro) die de wijzigingen verklaart.

Als gevolg van de indexering stijgen de werkingsuitkeringen van het hoger onderwijs met ongeveer 5 miljoen euro. Daarnaast wordt in het hoger onderwijs de sterke daling van de uitgaven voor TBS bij initieel 2008, te wijten aan het volledig uitdoven van het traditionele stelsel in 2007, voor een deel tenietgedaan. Zo is er in het begrotingsjaar 2008 nog nood aan 869.546 euro voor de terugbetaling van personeelsleden die in het overgangsstelsel zitten. Dit bedrag vertegenwoordigt het wachtgeld september-december 2006, het vakantiegeld en de eindejaarstoelage van 2007. Bij de initiële begroting 2008 werd dit bedrag niet opgenomen. Daarnaast vergt de actualisatie van de berekening van de noden voor het bonusstelsel ongeveer 1.081.900 euro aan bijkomende middelen. Bovendien werd in de oorspronkelijke raming bij initieel 2008 geen rekening gehouden met de traditionele deeltijdse TBS 55+ die opnieuw gestart is op 1/10/2007 omwille van een reglementaire onduidelijkheid over de wel of niet verlenging van de schorsing van dit TBS-stelsel. Dit impliceert een meerkost van 1.261.115 euro voor het begrotingsjaar 2008. Deze middelen worden in 2008 beschikbaar gesteld op het provisioneel krediet voor sociale maatregelen en eenmalige uitgaven met korte doorlooptijd.

Als gevolg van een herberekening van de studietoelagen en rekening houdende met een eindejaarsoverdracht van 9.818.000 euro, een verlaging van de initieel voorziene stijging als gevolg van de doorgedreven communicatiecampagne in het secundair onderwijs van 10% naar 5% en een verlaging van het percentage studietoelagen dat in het eerste semester in het basis- en secundair onderwijs wordt toegekend van 66% naar 60%, dalen de kredieten voor de studietoelagen met ongeveer 3 miljoen euro ten opzichte van de kredieten die voorzien waren bij initieel 2008.

Naast deze technische afspraken omtrent de studietoelagen, werd verder afgesproken om vanaf het schooljaar 2008-2009 een bijkomende forse verhoging van de studietoelagen in het kleuter -, lager -, en secundair onderwijs en een toename voor studenten hoger onderwijs door te voeren. Daarnaast zal de invoering van studietoelagen in het tweedekansonderwijs en het hoger beroepsonderwijs onderzocht worden. Voor deze aanpassingen is een extra injectie van 23,6 miljoen euro op kruissnelheid gereserveerd. Naast de verbetering van de school- en studietoelagen wordt ook het budget voor Erasmusbeurzen op kruissnelheid met 1,35 miljoen euro opgetrokken. Op basis van het huidige aantal Erasmusstudenten betekent dit dat elke student die vanaf het academiejaar 2008-2009 op Erasmus vertrekt 100 euro per maand extra zou ontvangen. Deze bijkomende middelen worden voor begrotingsjaar 2008 beschikbaar gesteld vanuit het provisioneel krediet voor sociale maatregelen en eenmalige uitgaven met korte doorlooptijd (zie 3.2.).

3.4. *Welzijn, Volksgezondheid en Gezin*

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap krijgt een extra dotatie van 3,5 miljoen euro toegekend om de effectieve aangroei van de benodigde middelen in de residentiële sector te kunnen opvangen (op basis van recente dagprijsdossiers 2004 en 2005 partim).

Hiernaast blijkt uit de meest recente ramingen m.b.t. de individuele materiële bijstand dat er zich een overschot ter waarde van 3,5 miljoen euro zal voordoen in 2008 (o.a. door het aflopen van de vierjaarskorven). Deze budgettaire ruimte mag worden aangewend voor de toekenning van nieuwe persoonlijke assistentiebudgetten (met deze budgettaire marge zullen plusminus 130 nieuwe PAB-budgetten kunnen worden toegekend).

In het kader van het pakket aan sociale maatregelen wordt er een extra budget 25,3 miljoen euro op kruissnelheid toegekend aan Kind en Gezin voor de creatie van bijkomende plaatsen in de kinderopvang en de betaalbaarheid ervan te garanderen.

Zo wordt er 6 miljoen euro extra toegekend voor het creëren van circa 6000 bijkomende plaatsen in de privé-sector en dit door de combinatie van volgende drie soorten maatregelen: financiële stimuli, het wegwerken van belemmerende regelgeving en de ondersteuning van initiatieven inzake kinderopvang. (Zo wordt bijvoorbeeld een waarborgfonds van 10 miljoen euro gecreëerd ter ondersteuning van de opstart of uitbreiding van particuliere initiatieven.)

Voorts wordt er 14 miljoen euro (+ 3,5 miljoen euro via heroriëntering) extra voorzien voor maatregelen die leiden naar een beter betaalbaar aanbod inzake kinderopvang.

Tenslotte wordt er ook 5,3 miljoen euro extra uitgetrokken voor een uitbreiding van het gesubsidieerde aanbod.

Vervolgens zal er in het kader van de sociale maatregelen ook een extra budget van 5 miljoen euro op kruissnelheid worden uitgetrokken voor de bijzondere jeugdbijstand, waarbij de nadruk wordt gelegd op de uitbreiding van het aantal pleegplaatsingen en het verhogen van de vergoedingen voor de pleeggezinnen. De kredieten voor de sociale maatregelen worden in 2008 ter beschikking gesteld op het provisioneel krediet voor sociale maatregelen en eenmalige uitgaven met korte doorlooptijd (zie 3.2.).

3.5. Cultuur, Jeugd, Sport en Media

De subsidies aan het investeringsfonds van het Ballet van Vlaanderen wordt met 842 duizend euro opgetrokken met het oog op het volledig schuldenvrij maken van het Ballet in 2008.

Bij de VRT nemen de verwachte eigen ontvangsten toe met 3,6 miljoen euro ten opzichte van de initiële begroting 2008. De voorziene uitgaven dalen daarentegen met 10,5 miljoen ten opzichte van de initiële begroting 2008. Deze daling is grotendeels het gevolg van het terugschroeven van benodigde betaalkredieten voor nieuwbouw (- 10 miljoen euro) en de verwerving van overige investeringsgoederen (- 7,5 miljoen euro) enerzijds en het optrekken van de kredieten voor specifieke aankopen (+ 9 miljoen euro) anderzijds.

3.6. Werk en Sociale Economie

In uitvoering van het Meerbanenplan, meer bepaald de Competentieagenda 2010 wordt in het kader van deze tweede begrotingscontrole, 12.822 duizend euro verdeeld (4.650 duizend euro vanuit de provisie Meerbanenplan en 8.232 duizend euro vanuit de provisie voor fiscale stimuli en voor werkgelegenheidsbevorderende maatregelen) naar diverse basisallocaties van de beleidsdomeinen OND, EWI en WSE.

In uitvoering van het pakket aan sociale maatregelen dat tijdens deze begrotingscontrole werd afgesproken, zal in 2008 inzake kinderopvang een bedrag van 2,8 miljoen euro worden voorzien voor de uitbreiding van gesubsidieerde plaatsen (5,3 miljoen vanaf 2009). Daarnaast wordt een bedrag van 1,5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de opleiding kinderverzorgster. Deze bedragen worden éénmalig vanuit de kredieten van sociale economie m.b.t. Vlaamse dienstencheques overgeheveld naar resp. de dotatie van Kind en Gezin en de dotatie van de VDAB.

Naast deze éénmalige herverdeling vanuit sociale economie wordt in het kader van het pakket sociale maatregelen vanuit de begroting van de VDAB (overschot op de activeringspremies oudere werklozen 50+) 3,5 miljoen euro recurrent toegevoegd aan het provisioneel krediet voor sociale maatregelen.

Tot slot wordt 1,1 miljoen euro extra aan Syntra Vlaanderen toegekend naar aanleiding van de stijging van de subsidie-enveloppes voor de opleidingscentra.

3.7. Leefmilieu, Natuur en Energie

Naast de subsidies voor de aankoop van roetfilters voor vrachtwagens wordt er nu ook 1 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het toekennen van subsidies aan particulieren voor de aankoop van roetfilters.

3.8. Mobiliteit en Openbare Werken

Bij De Lijn wordt er 30 miljoen euro aan extra uitgaven toegestaan. Hiervan was er tot op heden 21 miljoen nog niet in de Vlaamse begroting voorzien (9 miljoen euro wordt namelijk overgeheveld vanuit de cao-provisie voor De Lijn).

De 21 miljoen euro bestaat voor het merendeel uit de gestegen brandstofkosten (+ 9,7 miljoen euro), kost exploitanten en leerlingenvervoer (+ 3,3 miljoen euro) en uit 8 miljoen aan extra investeringen die voornamelijk gefinancierd worden met de gerealiseerde meerontvangsten 2007.

Ten opzichte van de begrotingsopmaak wordt er 4,8 miljoen aan bijkomende beleidsmogelijkheden voorzien vanuit het Cargovillfonds (in totaal 10 miljoen euro). De kredieten 2008 zullen enerzijds worden aangewend voor de sanering van Forges de Clabecq (8,7 miljoen euro) door Waterwegen en Zeekanaal en 1,3 miljoen euro voor wegenwerken.

Bij Waterwegen en Zeekanaal wordt er een dotatie van 3,8 miljoen euro voorzien vanuit het FFEU. Hiernaast wordt er aan Waterwegen en Zeekanaal 384 duizend euro toegekend voor stijgende energieprijzen.

Bij De Scheepvaart wordt er, via alternatieve financiering (eigen ontvangsten), 8,5 miljoen euro aan extra uitgaven voorzien voor waterbouwkundige werken. Verder wordt er een dotatie van 3,8 miljoen euro voorzien vanuit het FFEU en wordt er 86 duizend euro extra uitgetrokken voor de stijgende energieprijzen.

Tot slot wordt voor de co-financiering van de Arsenaalsite te Mechelen een extra krediet van 10 miljoen euro ingeschreven binnen het VIF.

3.9. Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed

De dotatie aan de DAB Grondfonds wordt verhoogd met 2,8 miljoen euro tot 3,2 miljoen euro. Enerzijds wenst men tegemoet te kunnen komen aan de gewijzigde rechtsplegingsvergoeding waarbij de partij die in het ongelijk wordt gesteld, wordt veroordeeld tot deze vergoedingen (800 duizend euro). Daarnaast verwacht men op basis van de pleitdata in 2008 een bedrag aan te betalen schadevergoedingen inzake planschadedossiers van 2,5 miljoen euro (na tussenkomst VFLD).

HOOFDSTUK IV

HET VORDERINGENSALDO EN DE NORM

1. Het vorderingensaldo van de Vlaamse Overheid

Tabel N.2 toont de berekening van het vorderingensaldo voor de Vlaamse Overheid. De tabel bestaat uit twee delen: de berekening van het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries en de berekening van het vorderingensaldo van de te consolideren instellingen.

Vertrekkende van het begrotingssaldo wordt het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries berekend. Het begrotingssaldo wordt bepaald als het verschil tussen de begrote ontvangsten exclusief leningopbrengsten en de begrote uitgaven, zijnde ordonnanceringskredieten (NGK, GOK, VRK en BVJ). Vervolgens worden op dit resultaat een aantal correcties aangebracht. Vooreerst worden ontvangsten en uitgaven begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (ESR code 8) geneutraliseerd. Hetzelfde gebeurt met uitgaven om directe en indirecte schuld af te lossen (ESR code 9). De begrotingsuitgaven die het vorderingensaldo beïnvloeden worden dus gecorrigeerd met deelnemingen en kredietverleningen (code 8) en met aflossingen op de overheidsschuld (code 9).

Een volgende correctie heeft te maken met de aanrekening van de ontvangsten. In concreto wordt de geraamde opbrengst van bepaalde gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse overheid als het over de onroerende voorheffing gaat of in functie van de inkohieringen door de federale overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de andere gewestbelastingen gaat⁶.

Het berekenen van het vorderingensaldo op geconsolideerde basis impliceert bovendien dat de financiële stromen van en naar de te consolideren Vlaamse instellingen moeten geneutraliseerd worden. Vandaar dat zowel aan uitgaven-, als aan ontvangstenzijde respectievelijk de dotaties aan, als de dotaties van de te consolideren instellingen worden geneutraliseerd.

Om tot het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries te komen, wordt nog een laatste correctie gemaakt voor de gelopen interesten – enkel de interesten die op het betrokken begrotingsjaar betrekking hebben komen in aanmerking – en voor de reservevorming bij de vzw Vlaams Pensioenfonds en bij het Pensioenfonds van de VRT.

Het tweede deel bestaat uit de berekening van het vorderingensaldo bij de te consolideren instellingen. Dit zijn de instellingen behorend tot de sector overheid: de DAB's, de VOI's A, B en sui generis, de IVA's met en zonder rechtspersoonlijkheid en de EVA's. In de berekening worden de wetenschappelijke instellingen en universiteiten niet meegerekend daar hierover geen begrotingsgegevens gekend zijn. De dotaties aan de wetenschappelijke instellingen en universiteiten worden in de berekening wel als finale uitgaven beschouwd.

Met betrekking tot de te consolideren instellingen wordt een gelijkaardige redenering toegepast. Vertrekkende van het begrote bedrag aan ontvangsten en uitgaven wordt via het becijferen van een aantal correcties tot het vorderingensaldo gekomen. De ESR gecorrigeerde ontvangsten en uitgaven houden ook in dat langs ontvangstenzijde het overgedragen saldo van een vorig begrotingsjaar en de opnemingen uit het reservefonds niet worden meegerekend. Langs uitgavenzijde worden dan weer het naar een volgend begrotingsjaar over te dragen saldo en de toewijzing aan het reservefonds niet meegerekend. Vanaf 2005 brengt de hervorming van de watersector met zich mee dat Aquafin opnieuw aan de voorwaarden voldoet om niet langer met de overheid

⁶ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Evaluatie van de uitvoering van het Stabiliteitsprogramma in 2006 en vooruitzichten voor 2007-2011, juli 2007, blz. 89-90.

geconsolideerd te worden. In concreto betreft het vooral het verleggen van twee van de drie essentiële risico's. De instellingen VVM-De Lijn, de nv Waterwegen en Zeekanaal en de nv Scheepvaart behoren wel tot de consolidatiekring.

Het vorderingensaldo van de Vlaamse Overheid wordt bekomen door de resultaten van het eerste en het tweede deel samen te voegen. Los van de Vlaamse ministeries en van de te consolideren instellingen wordt er nog een correctie toegepast ten belope van de reservevorming bij het Vlaams Zorgfonds. Hoewel het Vlaams Zorgfonds een IVA met rechtspersoonlijkheid is, wordt ze niet meegeconsolideerd met de sector overheid binnen entiteit II, maar wel met de sector sociale zekerheid binnen entiteit I. Haar reservevorming verbetert dus het saldo van de sociale zekerheid. De Vlaamse Overheid mag deze reservevorming op haar conto schrijven. Het resultaat dat hier uit voortvloeit, is het gecorrigeerde vorderingensaldo van de Vlaamse Overheid.

2. De norm

Met betrekking tot de na te leven norm wordt er vertrokken van het scenario B van de Overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2001-2005, en van het tienjarig genormeerd traject (2001-2010) van de Hoge Raad van Financiën zoals het in het Jaarverslag 1999 beschreven staat. De Vlaamse Regering heeft in het verleden reeds meermaals haar engagement ten aanzien van scenario B – het strengste scenario – benadrukt. Deze cijfers werden bevestigd op de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting van 1 juni 2005.

Op dit basisscenario worden voor het begrotingsjaar 2008 normcorrecties toegepast voor kredietverleningen en deelnemingen (normverzwaring ten belope van 126,8 miljoen euro) en voor het verdwijnen van het Alesh mechanisme (normversoepeling ten belope van 44,7 miljoen euro). Bovendien werd er een normverzwaring aanvaard ten belope van 31,1 miljoen euro in ruil voor de vrijstelling van de werkgeversbijdrage (13,07%) op het vakantiegeld van de ambtenaren. Op het Overlegcomité van 6 juli 2005 werd voor het begrotingsjaar 2008 een normversoepeling ten belope van 115 miljoen euro onderhandeld, als compensatie voor de zware extra inspanning (bijkomend overschot ten belope van de vermoedelijke overrealisatie van bepaalde categorieën van ontvangsten) die Vlaanderen zou leveren – en ook geleverd heeft – in 2005. Voor de begrotingsjaren nadien, 2009 en 2010, bedraagt deze normversoepeling respectievelijk 145 miljoen en 100 miljoen euro. Ze is eveneens de tegenprestatie voor de normverzwaring voor het begrotingsjaar 2005.

Tot slot verklaarde de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 25 oktober 2005 zich akkoord met een normverzwaring in 2006 ten belope van 145,2 miljoen euro, te compenseren met een gelijkwaardige normversoepeling in 2008 en 2009. De normverzwaring ten belope van 187 miljoen euro waartoe de Vlaamse Gemeenschap zich op de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 16 oktober 2006 bereid toonde, heeft alleen betrekking op het jaar 2007 en hield in dat de Vlaamse Gemeenschap de middelen van het Toekomstfonds in 2007 niet zou uitgeven.

Voorlopig voorziet de Vlaamse overheid geen gebruik te maken van de mogelijkheid om op basis van artikel 8 van de Samenwerkingsovereenkomst van 15 december 2000 een afwijking op de na te leven HRF-norm te bekomen. Deze afwijking bedraagt 1% van de door de federale overheid aan de betrokken entiteit toegewezen middelen inzake samengevoegde en gedeelde belastingen en dit bij ongewijzigd financieringsstelsel.

Tabel N.1 toont de berekening van de na te leven norm voor de begrotingsjaren 2006 en volgende (toestand na de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 16 oktober 2006).

Tabel N.1: Begrotingsnorm (in miljoen euro)

		2006	2007	2008	2009	2010
HRF scenario B	Basis	242,9	198,3	138,8	74,4	0,0
Correcties	<i>Codes 8 (KVD)</i>	126,8	126,8	126,8	126,8	126,8
	<i>Alesh</i>	-51,7	-51,8	-44,7	-43,5	-39,7
	<i>Vakantiegeld 13,07%</i>	31,1	31,1	31,1	31,1	31,1
	<i>HRF-afwijking tbv 1%</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	<i>Overlegcomité 6 juli 2005</i>	-75,0	-145,0	-115,0	-145,0	-100,0
	<i>IMCFB 25 oktober 2005</i>	145,2	0,0	-101,4	-43,7	0,0
	<i>IMCFB 16 oktober 2006</i>	0,0	187,0	0,0	0,0	0,0
	Totaal correcties	176,4	148,1	-103,3	-74,4	18,2
Begrotingsnorm		419,3	346,4	35,6	0,0	18,2

Tabel N.2 toetst het begrote vorderingensaldo 2008 van de Vlaamse Overheid aan de te respecteren norm.

Uit deze toets blijkt dat het vorderingensaldo, berekend op basis van de algemene begroting, ongeveer 6,1 miljard euro bedraagt. De bijdrage van de te consolideren instellingen is negatief; ze schommelt rond 6,2 miljard euro. Dit heeft uiteraard vooral te maken met de wijze van consolideren. In de algemene begroting worden immers uitgaande dotaties buiten beschouwing gelaten (en bijgevolg worden uitgaven genegeerd); bij de instellingen zijn dit inkomende dotaties (en bijgevolg worden hier inkomsten genegeerd).

Uit deze toets blijkt dat Vlaanderen voorziet om haar aangegane engagementen na te leven. Net zoals bij de opmaak en de eerste controle van de begroting 2008, wordt er ook naar aanleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2008 een licht overschot ten opzichte van de te respecteren norm voorzien.

Tabel N.2: Normnaleiving door de Vlaamse overheid (in duizend euro)

	ESR-effect	BGO 2008	BGC I 2008	BGC II 2008
Algemene begroting Vlaamse ministeries				
Ontvangsten	+	22.356.451	22.593.918	22.569.185
Uitgaven	-	-22.511.743	-22.842.435	-22.770.725
Begrotingssaldo Vlaamse ministeries	=	-155.292	-248.517	-201.540
Ontvangsten	+	22.356.451	22.593.918	22.569.185
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	-50.655	-50.655	-50.655
Dotaties van instellingen behorende tot de consolidatiekring (esr code 463 / 464 en 663 / 664)	-	-3.045	-3.045	-3.432
Correctie aanrekening ontvangsten	+/-	27.500	27.500	27.500
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	=	22.330.251	22.567.718	22.542.598
Uitgaven	-	22.511.743	22.842.435	22.770.725
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	+	-98.255	-98.255	-108.255
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring (esr code 413 / 414 en 613 / 614)	+	-6.185.096	-6.094.845	-6.095.099
Aflossingen directe schuld (esr code 9)	+	-181.350	-181.350	-181.275
Correctie gelopen intresten	+/-	-1.276	-1.276	-2.322
Pensioenfondsen (negatief = reservevorming)	+	-329	-329	-329
Pensioenfondsen VRT (negatief = reservevorming)	+	0	0	0
ESR gecorrigeerde uitgaven algemene begroting	=	16.045.437	16.466.380	16.383.445
Vorderingensaldo Vlaamse ministeries (a)	=	6.284.814	6.101.338	6.159.153
Begrotingen te consolideren instellingen				
Ontvangsten	+	9.140.755	8.886.574	9.669.930
Leningen	-	-10.003	-10.003	-3
Deelnemingen en kredietverleningen	-	-14.873	-14.873	-10.571
Dotaties van Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	-6.311.904	-6.223.653	-6.291.984
Interne verrichtingen	-	-1.630.703	-1.461.483	-2.151.711
ESR gecorrigeerde ontvangsten	=	1.173.272	1.176.562	1.215.661
Uitgaven	-	9.140.755	8.886.574	9.669.930
Aflossingen	+	-29.568	-30.972	-29.572
Deelnemingen en kredietverleningen	+	-15.642	-15.642	-18.550
Dotaties aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	+	-129.853	-131.853	-144.752
Interne verrichtingen	+	-1.547.115	-1.377.895	-2.039.240
ESR gecorrigeerde uitgaven	=	7.418.577	7.330.212	7.437.816
Vorderingensaldo te consolideren instellingen (b)	=	-6.245.305	-6.153.650	-6.222.155
Vorderingensaldo (a) + (b)	=	39.509	-52.312	-63.002
Bijdrage Zorgfonds tot het vorderingensaldo	+	-1.922	98.078	100.000
ESR gecorrigeerde ontvangsten Zorgfonds	+	255.637	358.637	366.167
ESR gecorrigeerde uitgaven Zorgfonds	-	-257.559	-260.559	-266.167
Gecorrigeerd vorderingensaldo	=	37.587	45.766	36.998
HRF-norm scenario B	+	138.820	138.820	138.820
Aandeel deelnemingen en kredietverleningen	+	126.780	126.780	126.780
Alesh-correctie	+	-44.700	-44.700	-44.700
Vakantiegeld 13,07%	+	31.100	31.100	31.100
Overlegcomité 6 juli 2005	+	-115.000	-115.000	-115.000
Interministeriële Conferentie Fin. & Begr. 25 oktober 2005	+	-101.432	-101.432	-101.432
Te behalen saldo	=	35.568	35.568	35.568
Verschil tov de te behalen norm	=	2.019	10.198	1.430

BIJLAGE

betreffende akkoorden inzake begrotingsnormen

1. Inleiding

Krachtens de resolutie van het Vlaams Parlement betreffende de bekendmaking van akkoorden inzake begrotingsnormen (Stuk 1327 (2002-2003) – Nr.1 van 3 oktober 2002) wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd:

- dat de nieuwe budgettaire overeenkomsten en akkoorden in de ruime zin van het woord tussen de federale overheid, gewesten en gemeenschappen of tussen gewesten en gemeenschappen onverwijld aan het Vlaams Parlement worden meegedeeld;
- dat alle nog van toepassing zijnde akkoorden en overeenkomsten als bijlage bij de Algemene Toelichting bij de begroting en de begrotingscontrole worden gevoegd.

Bijgevoegde publicatie (zie paragrafen 2 tot 11) draagt bijgevolg bij tot enerzijds de budgettaire controle door het Vlaams Parlement en anderzijds de openbaarheid van bestuur. Sommige paragrafen hebben betrekking op intussen afgesloten begrotingsjaren. Met het oog op volledigheid van documentatie worden ze toch in deze algemene toelichting weerhouden.

2. *Overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2001-2005*

Gelet op de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, inzonderheid op artikel 49 en op de mechanismen bedoeld in de artikelen 13 §2, 33 §2 en 47 §2 ;

Gelet op de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, inzonderheid op artikel 60 en op het mechanisme bedoeld in artikel 58ter §3 tweede lid ;

Gelet op de beslissing van het Overlegcomité Federale Regering – Gemeenschaps- en Gewestregeringen van 15 december 2000 ;

Gelet op het Stabiliteitsprogramma van België 2001-2005, opgesteld in uitvoering van het Pact voor Stabiliteit en Groei ;

Gelet op het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse

Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2000-2002 ;

Gelet op het Jaarverslag 2000 van de Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid van de Hoge Raad van Financiën (H.R.F.);

Overwegende dat het respect van de normen van de HRF de bijdrage waarborgt van de Gemeenschappen en de Gewesten om de verbintenissen na te komen die België op zich heeft genomen in het kader van het Pact voor Stabiliteit en Groei en van de Resolutie van de Europese Raad in verband met het Pact voor Stabiliteit en Groei van 17 juni 1997 ;

Overwegende dat in uitvoering van de Europese verordening nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 de overheidsrekeningen dienen opgesteld te worden volgens het Europees Systeem van nationale en regionale Rekeningen (ESR95) ;

Overwegende dat de versnelde vermindering van de overheidsschuld prioritair is omwille van de kwetsbaarheid van de openbare financiën voor eventuele renteschokken en omwille van de onvermijdelijke budgettaire gevolgen van de vergrijzing ;

Overwegende dat op basis van de meest recente vooruitzichten voor het jaar 2000 inzake inflatie en reële groei van het bruto nationaal inkomen wordt verwacht dat de doorstortingen inzake gedeelde en samengevoegde belastingen aan de Gemeenschappen en de Gewesten in 2001 nog hoger zullen uitvallen dan geraamd door de Hoge Raad van Financiën in haar Jaarverslag 2000 ;

De Federale Staat, vertegenwoordigd door de Eerste Minister, de Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie en de Minister van Financiën;

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering in de persoon van haar Minister-President en Minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden;

De Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van haar Minister-President, belast met Internationale Betrekkingen, en van haar Minister van Begroting, Cultuur en Sport;

De Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van haar Minister-President en Minister van Begroting, Werkgelegenheid, Gehandicaptenbeleid, Media en Sport;

Het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van haar Minister-President en Minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden;

Het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door de Waalse Regering, in de persoon van haar Minister-President en van haar Minister Vice-President en Minister van Begroting, Huisvesting, Uitrusting en Openbare Werken;

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering, in de persoon van zijn Minister-President en Minister van Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening,

Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek en van zijn Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen;

Kwamen overeen wat volgt:

Artikel 1. De partijen bij dit akkoord ondersteunen de begrotingsdoelstellingen van het Stabiliteitsprogramma van België 2001-2005 om het vorderingenoverschot van de Gezamenlijke Overheid geleidelijk op te bouwen van 0,2% van het BBP in 2001 tot 0,7% van het BBP in 2005 en aldus de overheidsschuld versneld af te bouwen.

Artikel 2. § 1. - De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de aanbevelingen van de Hoge Raad van Financiën (afgekort H.R.F.) voor het begrotingsjaar 2001, zoals opgenomen in het Jaarverslag 2000 van de Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid”.

§ 2. – In het verlengde van de reeds in het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 onderschreven lange termijn strategie, die uitgaat van een nagenoeg constant groeiritme van de primaire uitgaven ter vrijwaring van de intertemporele neutraliteit van het budgettair beleid, en rekening houdend met de meer dan trendmatige groei van de aan de Gemeenschappen en de Gewesten toegewezen middelen inzake gedeelde en samengevoegde belastingen in 2001 die in 2002 gevolgd wordt door een quasi stabilisatie van deze middelen, onderschrijven de Gemeenschappen en de Gewesten het door de H.R.F. aanbevolen vorderingenoverschot van 0,3% van het BBP in 2001.

§3. De Gemeenschappen en de Gewesten verbinden zich ertoe om deze aanbevelingen na te leven en met deze extra middelen, elk wat hem betreft, een reserve bovenop de in het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 onderschreven saldi aan te leggen. Deze reserve kan later worden aangewend om de quasi stabilisatie van de toegewezen middelen inzake gedeelde en samengevoegde belastingen te absorberen, of beperkte fluctuaties in de middelen in latere jaren op te vangen zonder dat de trendmatige evolutie van de primaire uitgaven in gevaar komt.

§4. De Gemeenschappen en de Gewesten hebben de mogelijkheid om de eventuele begrotingsoverschotten in fondsen te storten, in overeenstemming met de ESR95-methode.

Artikel 3. Gelet op wat voorafgaat in de artikelen 1 en 2, worden de minimale begrotingsdoelstellingen voor de Gemeenschappen en de Gewesten voor de periode 2001-2005 als volgt vastgesteld:

Begrotingsdoelstellingen voor Gemeenschappen en Gewesten (a) (b)

						(in miljard BEF, tenzij anders vermeld)		
	Vlaamse Gemeen- schap	Franse Gemeen- schap	Duitstalige Gemeen- schap	Waalse Gewest	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	Totaal Gemeenschappen en Gewesten		
						Verrichting klasse 8 (c)	Doelstellingen	
		(1)					(2)	(1)+(2) Mia. BEF
2001 (d)	24,0	-3,2	0,0	-1,9	-0,8	11,1	29,2	0,3
2002	13,6	-2,5	0,0	-5,6	-2,2	11,1	14,4	0,1
2003	13,1	-1,9	0,0	-5,2	-2,0	11,1	15,1	0,1
2004	12,4	-1,2	0,0	-4,7	-1,8	11,1	15,8	0,1
2005	11,3	-0,7	0,0	-4,2	-1,6	11,1	15,9	0,1

- (a) Saldi bepaald overeenkomstig de methodologie van de Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid van de H.R.F. (cf. nota: Aantekeningen m.b.t. de methodologie die de Afdeling hanteert bij het bepalen van de maximaal toelaatbare tekorten van de Gemeenschappen en de Gewesten).
- (b) Voor de niet in de tabel vermelde entiteiten, met name de G.G.C. en de F.G.C., wordt het door de H.R.F. aanbevolen budgettair evenwicht vooropgesteld.
- (c) Verrichtingen die in de economische classificatie van de uitgaven en de ontvangsten van de overheid, overeenkomstig het ESR 95, in klasse 8 worden ondergebracht.
- (d) Deze doelstellingen dienen bekomen te worden rekening houdend met de middelen zoals die door de Federale Overheid worden doorgestort.

Artikel 4. De Gewesten zullen de Lokale Overheden maximaal aansporen de in het Stabiliteitsprogramma 2001-2005 vooropgestelde begrotingsdoelstellingen, die rekening houden met de electorale cyclus in de saldi van de Lokale Overheden, te realiseren. Die begrotingsdoelstellingen luiden als volgt:

Begrotingsdoelstellingen voor de Lokale Overheden

(in % BBP)

	2001	2002	2003	2004	2005
Vorderingen- overschot	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1

Tevens zullen de Gewesten de Lokale Overheden aansporen om bij voorrang elke buitengewone opbrengst afkomstig van de verkoop van financiële activa, zoals aandelen of deelnemingen in ondernemingen, aan te wenden voor de vermindering van hun schuld of derwijze dat hun vorderingensaldo, bepaald overeenkomstig het ESR95, zo weinig mogelijk wordt belast.

Artikel 5. De Regeringen zullen erop toezien dat de evolutie van hun primaire uitgaven verenigbaar is met de naleving van hun respectievelijke begrotingsdoelstelling. Desgevallend zullen zij het beheer van vastleggingskredieten en –machtigingen en/of het verbruik van ordonnanceringskredieten bijsturen.

Artikel 6. De partijen bij dit akkoord verzoeken de Franse Gemeenschapscommissie (F.G.C.) en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (G.G.C.) zich ertoe te verbinden alles in het werk te stellen om het budgettair evenwicht dat hen door de H.R.F. wordt aanbevolen, na te leven.

Artikel 7. Met het oog op de verdere vermindering van de schuldgraad verbinden de partijen bij dit akkoord er zich toe het beheer van hun thesaurieën te optimaliseren.

Artikel 8. §1. De Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid” van de H.R.F. zal verzocht worden in haar volgend advies een uitspraak te doen over de volgende elementen:

- de mate waarin afwijkingen ten opzichte van het in het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 en in onderhavige Overeenkomst onderschreven lange termijn traject kunnen aanvaard worden, gelet op de in het verleden gerealiseerde saldi of de voor de toekomst in de interne Stabiliteitsprogramma's aangegane verbintenissen tot compensatie van overschrijdingen van de norm ;
- de wijze waarop de aanwending van voorheen aangelegde reserves op de norm wordt aangerekend,

zonder hierbij de realisatie van de hoofddoelstellingen van voormelde lange termijn strategie in gevaar te brengen.

§2. De Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid” zal een gedragslijn voorstellen voor de aanwending van voormelde saldi en reserves. Op basis van deze voorstellen zal het Overlegcomité Federale Regering – Gemeenschaps- en Gewestregeringen voor elke overheid geldende objectieve regels vastleggen voor de aanwending van voormelde saldi en reserves.

Indien het Overlegcomité geen consensus bereikt over de objectieve toe te passen regels, zijn de betrokken partijen niet langer gebonden door deze overeenkomst.

Artikel 9. Teneinde het budgettair beleid van de Gemeenschappen en de Gewesten in te schrijven in het huidige en in de toekomstige Stabiliteitsprogramma's van België verbinden de Gemeenschappen en de Gewesten zich ertoe elk een meerjarig intern voortschrijdend Stabiliteitsprogramma uit te werken, dat kadert in onderhavige Overeenkomst en waarvan de looptijd tenminste overeenstemt met deze van het Stabiliteitsprogramma van België. In deze interne Stabiliteitsprogramma's zullen de Gemeenschappen en de Gewesten aantonen hoe zij voor elk van de betrokken begrotingsjaren de hoger vermelde doelstellingen zullen invullen.

De Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid” van de H.R.F. zal jaarlijks de uitvoering van deze Stabiliteitsprogramma's aan een evaluatie onderwerpen.

Gedaan te Brussel, op 15 december 2000, in 7 originele exemplaren in het Nederlands, het Frans en het Duits.

Voor de Federale Staat

De Eerste Minister, G. VERHOFSTADT

De Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie, J. VANDE LANOTTE

De Minister van Financiën, D. REYNDERS

Voor de Vlaamse Gemeenschap

De Minister-President van de Vlaamse Regering en Minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, P. DEWAELE

Voor de Franse Gemeenschap

De Minister-President van de Regering van de Franse Gemeenschap, belast met Internationale Betrekkingen, H. HASQUIN

De Minister van Begroting, Cultuur en Sport, R. DEMOTTE

Voor de Duitstalige Gemeenschap

De Minister-President van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap en Minister van Begroting, Werkgelegenheid, Gehandicaptenbeleid, Media en Sport, K.-H. LAMBERTZ

Voor het Vlaamse Gewest

De Minister-President van de Vlaamse Regering en Minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, P. DEWAELE

Voor het Waalse Gewest

De Minister-President van de Waalse Regering, J.-Cl. VAN CAUWENBERGHE

De Minister Vice-President en Minister van Begroting, Huisvesting, Uitrusting en Openbare Werken, M. DAERDEN

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek, F.-X. DE DONNEA

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen, G. VANHENGEL

3. Akkoord van 21 maart 2002

Op de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 21 maart 2002 werd bovendien overeengekomen dat de Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, voortaan de overheidsrekeningen volgens het ESR95 als referentie zou hanteren. De doelstellingen van het Stabiliteitsprogramma van België worden bijgevolg uitgedrukt en getoetst op basis van de ESR-benadering.

1. De Ministers bevoegd voor begroting van de Gewesten informeren de federale Minister van Begroting op welke wijze zij uitvoering (hebben) zullen (ge)geven aan artikel 4 van de overeenkomst van 15 december 2000 omtrent de budgettaire doelstellingen van de lokale overheden.

2. De Ministers bevoegd voor begroting van de Gemeenschappen en Gewesten delen de Studiedienst van Financiën hun aangepaste begroting na begrotingscontrole mede, zoals die in het betrokken parlement wordt ingediend.

Op basis hiervan stelt de Studiedienst van Financiën voor elke deelentiteit vast welk onderbenuttigingspercentage voor de uitgaven in voorkomend geval dient bereikt te worden opdat de doelstellingen vermeld in artikel 3 van de overeenkomst van 15 december 2000 worden gerealiseerd.

In de berekening van de Studiedienst van Financiën wordt rekening gehouden met:

- a) het saldo van de ordonnancerings van de begroting, verhoogd met het saldo van de ordonnancerings van de instellingen van openbaar nut categorie A en de gewest- en gemeenschapsdiensten met afzonderlijk beheer die overeenkomstig het ESR95 geconsolideerd worden met de betrokken deelentiteit. Wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, wordt het Zorgfonds mede in rekening gebracht. De NV Aquafin in het Vlaamse Gewest en de NV Sofico in het Waalse Gewest vallen bijgevolg niet onder voormelde instellingen of diensten;
- b) de weerslag van de korting op de personenbelasting in het Vlaamse Gewest.

De verschillende overheden zullen tijdens de begrotingscontrole geen beslissingen nemen waardoor het gezamenlijk saldo verslechtert van de overige fondsen en organismen die overeenkomstig het ESR95 geconsolideerd worden met de betrokken deelentiteiten.

De Gemeenschappen en Gewesten verbinden zich ertoe dit onderbenuttigingspercentage te respecteren of desgevallend hun begroting aan te passen.

In het kader van de bepalingen van de overeenkomst van 15 december 2000, verbindt de Franse Gemeenschap zich ertoe een onderbenuttigingspercentage van haar uitgavenkredieten te garanderen die minstens gelijk is aan de in 2001 vastgestelde

onderbenutting (0,75%). Ze zal lenen maximum ten belope van het begrotingssaldo dat eruit zal voortvloeien.

De Ministers bevoegd voor begroting van de Gemeenschappen, Gewesten en de federale overheid zullen elk voor zich een sluitende monitoring van de uitgaven op punt stellen die de verschillende overheden in staat stelt het benodigde onderbenuttigingspercentage te garanderen. Maandelijks zullen de gegevens verbonden aan deze monitoring tussen de overheden besproken worden op basis van een model dat door de Studiedienst van Financiën wordt opgesteld.

3. Voor het begrotingsjaar 2002 worden de cijfers vermeld in artikel 3 van de overeenkomst van 15 december 2000 beschouwd als norm na vermindering ten belope van één twaalfde van de negatieve term (exclusief het kijk- en luistergeld) voor elk Gewest.

4. Aan de Afdeling "Financieringsbehoeften van de overheid" van de Hoge Raad van Financiën zal gevraagd worden om inzake de begrotingsnormering voortaan de overheidsrekeningen volgens het ESR95 als referentie te hanteren.

5. In het kader van de toepassing van het huidige protocol wordt voor het begrotingsjaar 2001 de BNI-groei vastgesteld op 1,0% zoals vermeld in de meest recente Economische Begroting.

4. Overleg federale overheid - gewesten en gemeenschappen van 22 september 2003

Ter gelegenheid van het overleg op 22 september 2003 tussen de Federale Overheid en de Gewesten en Gemeenschappen werden bepaalde afspraken gemaakt aangaande de te realiseren begrotingsdoelstellingen van de Gewesten en de Gemeenschappen voor de begrotingsjaren 2003 en 2004.

Begrotingsdoelstellingen 2003

De Gemeenschappen en de Gewesten gaan ermee akkoord om de begrotingsdoelstellingen zoals opgenomen in de artikelen 3 en 4 van de Overeenkomst van 15 december 2000 strikt na te leven. Ten belope van het bedrag van de zogenaamde code 8 verrichtingen (275,2 miljoen euro) worden de doelstellingen van elke entiteit voor 2003 aangepast volgens een verdeelsleutel die gebaseerd is op het gemiddelde van de realisaties in code 8 gedurende de periode 1999-2002.

Deze doelstellingen zullen worden opgevolgd in een maandelijks overleg tussen de federale Minister van begroting en de deelentiteiten ("monitoring-vergadering" de laatste vrijdag van elke maand).

Eventuele herzieningen van de macro-economische parameters (ten opzicht van de cijfers die reeds zijn opgenomen in het verslag van de werkgroep van 12 september 2003) die verwerkt worden in de doorstortingen in 2003 zullen integraal worden doorgerekend in de begrotingsdoelstellingen 2003 van de deelentiteiten.

Bovendien zal de conventie van 20 januari 1995 met betrekking tot de vaststelling van de parameter “reële groei” aangepast worden teneinde te vermijden dat herzieningen voor het verleden van de parameter van de reële groei door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) de overgedragen middelen beïnvloeden. De herzieningen na de maand maart van het jaar $t+1$ van de reële groei van het bruto nationaal inkomen voor het jaar t zullen geen impact meer hebben op de berekening van de middelen voor de jaren na het jaar t . Voor de begrotingsjaren tot en met 2002 worden de BNI-groeivoeten zoals opgenomen in het verslag van de werkgroep van 12 september 2003 als definitief beschouwd.

Begrotingsdoelstellingen 2004

De Gemeenschappen en de Gewesten gaan ermee akkoord om de begrotingsdoelstellingen zoals opgenomen in de artikelen 3 en 4 van de Overeenkomst van 15 december 2000 na te leven, rekening houdend met hetgeen volgt.

Het bedrag voor code 8 verrichtingen voor elk van de Gewesten wordt teruggebracht tot het tijdens het begrotingsjaar 2002 door het INR aanvaarde bedrag, zijnde 128 miljoen euro. De door het INR vastgestelde verdeling tussen de Gewesten wordt bestendigd.

De begrotingsdoelstellingen van de deelentiteiten, exclusief de code 8 verrichtingen, worden voor 2004 als volgt aangepast:

- a) aan de Gewesten zal in 2004 een bedrag van 75 miljoen euro vanuit de opbrengst inzake de repatriëring van kapitalen worden overgemaakt ten belope waarvan de begrotingsdoelstellingen voor 2004 zullen worden aangepast en worden verdeeld tussen de Gewesten op basis van de opbrengst van de successierechten gedurende de tienjarige periode 1993-2002;
- b) een bedrag van 147 miljoen euro wordt toegevoegd aan de begrotingsdoelstelling, waarbij de volgende verdeelsleutel wordt gehanteerd: Vlaams Gewest 46 %, Waals Gewest 40% en Brussels Hoofdstedelijk Gewest 14%;
- c) een bedrag van 88,33 miljoen euro wordt toegevoegd aan de begrotingsdoelstelling en als volgt verdeeld: Vlaamse Gemeenschap 56,35 miljoen euro, Waals Gewest 24,16 miljoen euro, Franse Gemeenschap 7,79 miljoen euro en Duitstalige Gemeenschap 0,02 miljoen euro.

De begrotingsuitvoering zal maandelijks opgevolgd worden in de reeds genoemde “monitoring-vergaderingen”. In voorkomend geval zullen de ordonnancerings vanaf mei 2004 beperkt worden.

5. Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 17 december 2004

Ter gelegenheid van Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 17 december 2004 werden bepaalde afspraken gemaakt aangaande de te realiseren begrotingsdoelstellingen van de Gewesten en de Gemeenschappen voor de begrotingsjaren 2004 en volgende jaren.

Begrotingsdoelstellingen 2004

De vergadering keurde het voorstel van beslissing goed waarbij de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting haar goedkeuring hecht aan de budgettaire doelstellingen van de verschillende entiteiten voor het begrotingsjaar 2004, uitgedrukt in ESR95 vorderingensaldi na correctie code 8 en na ALESH-correctie, zoals weergegeven in onderstaande tabel:

Tabel – Begrotingsdoelstellingen 2004 (in miljoen euro)

2004	Vlaamse Gemeenschap	Franse Gemeenschap	Waalse Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Duitstalige Gemeenschap	Totaal (a)
Doelstellingen in ESR 95 na correctie ALESH-operatie (cf. OC 22.09.2003) :	609,8	-22,0	221,4	76,5	0,0	885,5
<i>Wijzigingen :</i>						
- <i>partiële realisatie EBA</i>	-39,3	0,0	-20,3	-15,5	0,0	-75,0
- <i>compensatie verstrenging doelstelling 2003 (parameters)</i>	-40,6	-18,4	-8,3	-1,9	-0,0	-69,2
Inroeping art. 8, Overeenkomst 15.12.2000 :	-156,6	-	-	-	-	-156,6
Aangepaste doelstellingen 2004 na ICFB 17.12.2004 :	373,3	-40,5	192,8	59,2	0,0	584,8

(a) Voor de FGC en de GGC wordt een budgettair evenwicht vooropgesteld.

Rekening houdend met de engagementen aangegaan in het Stabiliteitsprogramma 2004-2007, zullen de gemeenschappen en gewesten de nodige inspanningen leveren om – benevens de EBA-wijziging en de toepassing van artikel 8 van de overeenkomst van 15 december 2000 - de oorspronkelijke doelstellingen toch zo dicht mogelijk te benaderen.

Begrotingsdoelstellingen voor de volgende jaren

Op de interministeriële conferentie werd volgende tekst aangaande de begrotingsdoelstellingen voor 2005 en 2006 – 2011 aanvaard:

2. Begrotingsdoelstellingen voor de begrotingsjaren 2005 en 2006 - 2011
- 2.1. In het kader van de voorbereiding van de begrotingscontrole 2005 zullen de begrotingsdoelstellingen van elk van de gemeenschappen en de gewesten voor de begrotingsjaren 2005 en 2006 – 2011 concreet bepaald worden. Het in punt 2.4 bedoelde sanctiemechanisme en de oplossing van de budgettaire impact van het investeringsproject “waterzuiveringsstation Brussel-Noord” (zie verder) zullen dan eveneens verder worden uitgewerkt.

De Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting belast een interfederale technische werkgroep onder het voorzitterschap van de federale Minister van Begroting met de uitwerking van een voorstel hieromtrent dat gesteund is op de volgende principes:

- bij de berekening van het normeringstraject wordt uitgegaan van een constante jaarlijkse reële groeivoet van de primaire uitgaven;
 - tegen 2010 wordt een begrotingsevenwicht, vóór correctie code 8 verrichtingen, voor alle entiteiten vooropgesteld; voor de code 8 verrichtingen wordt een evenwichtige verdeling tussen de entiteiten nagestreefd; terzake zullen een aantal simulaties aan voormelde werkgroep worden voorgelegd. Wat de omvang van de code 8 verrichtingen voor het geheel van gemeenschappen en gewesten betreft, wordt het voorstel van de afdeling Financieringsbehoeften van de overheid van de Hoge Raad van Financiën (Jaarverslag 2004), dat gesteund is op de realisaties 1999 – 2003 (zoals herzien door het INR in juni 2004) goedgekeurd;
 - wat de toegewezen gedeelten van de opbrengst van de personenbelasting en de BTW in toepassing van de bijzondere financieringswet betreft, evenals de dotatie aan de Duitstalige Gemeenschap (in toepassing van de Wet 31.12.1983), wordt uitgegaan van een reële BNI-groei van 2%;
 - wat de overige dotaties ten laste van de federale begroting betreft, wordt voor de berekening van de evolutie ervan uitgegaan van de terzake geldende parameters;
 - wat de andere ontvangsten van gemeenschappen en gewesten betreft, wordt voor de berekening van de evolutie ervan uitgegaan van een elasticiteit van 0,91 ten opzichte van de reële BNI-groei;
 - de specificiteit van het begrotingsjaar 2005 zal onderzocht worden.
- 2.2. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal de toepassing van artikel 8 van de Overeenkomst van 15 december 2000 inroepen voor de negatieve budgettaire overschrijding in 2007 ingevolge de financiering van het waterzuiveringsstation Brussel – Noord.
- 2.3. Er zal onderzocht worden of de BNI parameter al dan niet kan vervangen worden door de BBP parameter in de berekening van de aan de gemeenschappen en gewesten toegewezen middelen en bepaalde dotaties ten laste van de federale begroting.
- 2.4. De Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting hecht haar principiële goedkeuring aan een mechanisme dat de uitvoering van de budgettaire engagementen in het samenwerkingsakkoord waarborgt. Hierbij zal vanuit een meerjarig perspectief een zekere wederkerigheid in de correcties worden gehanteerd, met de mogelijkheid om artikel 8 van de Overeenkomst van 15 december 2000 in te roepen wanneer in het verleden positieve marges ten opzichte van de doelstellingen gerealiseerd werden, en kan rekening gehouden worden met een bepaalde drempel bij de toepassing en met uitzonderlijke factoren. Voormelde interfederale technische werkgroep onder het voorzitterschap van de federale Minister van Begroting wordt belast met het formuleren van een voorstel terzake dat aan het Overlegcomité ter goedkeuring wordt voorgelegd.

6. Toezegging door HRF om voor het begrotingsjaar 2004 de 1%-afwijking bedoeld in artikel 8 van de samenwerkingsovereenkomst van 15 december 2000 in te roepen

HOGHE RAAD VAN FINANCIËN
Afdeling « Financieringsbehoeften van de Overheid »

H.R.F./Fin./040217.PVR.mr.DVM

Brussel, 17 februari 2004

De heer Dirk Van Mechelen
Vlaams minister van Financiën en Begroting ,
Ruimtelijke Ordening , Wetenschappen en Technologische
Innovatie
Koning Albert II-laan 19
B-1210 Brussel.

Ref. : Uw brief van 18 november 2003 (Uw kenmerk : Koy-U-03-2374).

Mijnheer de Minister,

De afdeling "Financieringsbehoeften van de Overheid" heeft tijdens haar vergaderingen van 18 december 2003 en 29 januari 2004 aandacht besteed aan Uw verzoek tot afwijking in de begrotingsjaren 2003-2004 van het traject van de vorderingensaldi van de Vlaamse Gemeenschap, zoals deze vastgelegd werden in de Overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Federale Overheid en de Gemeenschappen en Gewesten.

Uw verzoek tot afwijking steunt op de toepassing van artikel 8 van vermelde Overeenkomst, hierbij rekening houdend met de betere realisaties van de Vlaamse Gemeenschap dan de overeengekomen begrotingsoverschotten en dit te rekenen vanaf 2001 (inbegrepen) tot het jaar voorafgaand aan het jaar voor hetwelk de afwijking in het vooruitzicht wordt gesteld.

In haar jaarlijks advies van 2001 heeft de afdeling de criteria gepreciseerd aan dewelke een Entiteit dient te voldoen opdat zij van het genormeerd salditraject voor de periode 2001-2005 zou kunnen afwijken.

In haar beraadslaging over Uw verzoek heeft de afdeling vastgesteld dat, wat de gevraagde afwijking voor het begrotingsjaar 2004 betreft, de Vlaamse Gemeenschap formeel voldoet aan de voorwaarde die stelt dat in de voorafgaande jaren met inbegrip van 2001, hogere begrotingsoverschotten werden gerealiseerd dan deze vervat in vermelde Overeenkomst.

De afdeling heeft eveneens akte genomen van de beperking van de voor 2004 gevraagde afwijking tot maximaal 1 % van de door de Federale Overheid aan de Vlaamse Gemeenschap "toegewezen middelen inzake de samengevoegde en gedeelde belastingen bij ongewijzigd financieringsstelsel van Gemeenschappen en Gewesten".

Echter, zoals aangestipt in haar advies omtrent vermeld artikel 8 (cfr jaarverslag 2001, p. 160), wil de afdeling de nadruk leggen op het "geoomerkt karakter" van de in het FFEU opgebouwde reserves en in het bijzonder op de noodzakelijke eenduidige band tussen deze reserves en hun aanwending voor eenmalige, eventueel in de tijd gespreide investeringsuitgaven en dus geenszins voor recurrente lopende uitgaven die de toekomstige begrotingsruimte structureel zouden belasten. Het komt de afdeling bijgevolg voor dat, althans in de toekomst, het preciseren van het doelgericht karakter van de in het FFEU opgebouwde reserves voor enige verbetering vatbaar is.

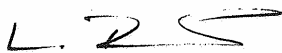
Samengevat is de afdeling van oordeel dat Uw verzoek tot afwijking voor het begrotingsjaar 2004 aan de gestelde criteria voldoet.

Wat de gevraagde afwijking voor het begrotingsjaar 2003 betreft, dient er op gewezen te worden dat de aanvraag voorafgaand aan de aanwending van de reserves van het FFEU aan de afdeling voorgelegd dient te worden, zodat zij bijgevolg niet als ontvankelijk kan worden beschouwd.

Tenslotte wenst de afdeling voorbehoud te maken in verband met het situeren van Uw aanvraag tot afwijking in het gecoördineerd begrotingsbeleid van de Gemeenschappen en Gewesten met dit van de Federale Overheid in 2004. Zij verwijst hierbij naar de verbintenissen die de Vlaamse Gemeenschap op het Overlegcomité van 22 september 2003 onderschreven heeft en naar de hangende geschilpunten van dit Overlegcomité, omtrent dewelke zij zich niet kan uitspreken.

Ik hoop, mijnheer de Minister, hiermede Uw vraag beantwoord te hebben en verblijf,

met de meeste hoogachting,

Paul Van Rompuy
Voorzitter

7. Toezegging door HRF om voor het begrotingsjaar 2005 de 1%-afwijking bedoeld in artikel 8 van de samenwerkingsovereenkomst van 15 december 2000 in te roepen

HOGHE RAAD VAN FINANCIËN
Afdeling « Financieringsbehoeften van de Overheid »

H.R.F./Fin./050125.PVR.mr

Brussel, 25 januari 2005

De heer Dirk Van Mechelen
Vlaamse Minister van Financiën en Begroting,
Ruimtelijke Ordening
Phoenix-gebouw
Koning Albert II-laan 19 ; 11de verd.
1210 Brussel

Betreft : Uw brief van 29 november 2004 betreffende de afwijking van de begrotingsdoelstelling 2005.

Mijnheer de Minister,

De Afdeling « Financieringsbehoeften van de Overheid » heeft tijdens haar vergadering van 20 januari ll. beraadslaagd over Uw verzoek tot een afwijking van de begrotingsdoelstelling van de Vlaamse Gemeenschap voor 2005 op grond van artikel 8 van de Samenwerkingsovereenkomst van 15/12/2000 en van de criteria die de Afdeling in haar jaarverslag van 2001 dienaangaande heeft gepreciseerd.

De Afdeling heeft, na de nodige toelichting door Uw kabinetschef, de heer D. Van Herreweghe, geoordeeld dat de in de bijlage van Uw brief vermelde FFEU-projecten 2005 beantwoorden aan het criterium van *“geoormerkte eenmalige (en eventueel in de tijd gespreide) investeringsuitgaven”*.

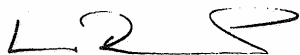
De Afdeling heeft eveneens vastgesteld dat de Vlaamse Gemeenschap in de vorige jaren vanaf en met inbegrip van 2001 vorderingensaldi heeft gerealiseerd die in voldoende mate hun structureel referentietraject, vastgelegd in hoger vermeld Samenwerkingsakkoord, overtreffen hierbij rekening houdend met de voor 2004 toegestane afwijking van € 156,6 miljoen. De Afdeling stelt eveneens vast dat, althans wat de begrotingsdoelstelling 2005 betreft, de Vlaamse Gemeenschap zich

inschrijft in het door haar aanbevolen traject van de vorderingenoverschotten voor de periode 2005-2010. De Afdeling kan zich bijgevolg akkoord verklaren met Uw verzoek tot een afwijking van de begrotingsdoelstelling 2005 voor een bedrag van € 157.056.630, dat overigens voldoet aan het plafond van 1 % van de *“toegewezen middelen inzake de samengevoegde en gedeelde belastingen bij ongewijzigd financieringssysteem van Gemeenschappen en Gewesten”* voor het begrotingsjaar 2005.

De Afdeling wenst evenwel op te merken dat haar positief advies omtrent de gevraagde afwijking voor 2005 haar geenszins verbindt ten aanzien van eventuele, gelijkaardige verzoeken in de volgende jaren. In dit verband houdt het voorliggend advies geen uitspraak in over de inhoud van een nieuw Samenwerkingsakkoord, in het bijzonder over de mogelijkheid om af te wijken van het hierin overeengekomen begrotingstraject op dezelfde gronden als deze vermeld in het artikel 8 van het akkoord van december 2000.

Ik hoop, mijnheer de Minister, hiermede Uw vraag beantwoord te hebben en verblijf,

met de meeste hoogachting.

Paul Van Rompuy
Voorzitter

8. Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 1 juni 2005

Ter gelegenheid van Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 1 juni 2005 werden bepaalde afspraken gemaakt aangaande de te realiseren begrotingsdoelstellingen van de Gewesten en de Gemeenschappen voor de begrotingsjaren 2005 - 2009.

De tekst aangaande het globaal budgettair kader dat ter bekrachtiging aan het Overlegcomité van 8 juni 2005 wordt voorgelegd, luidt dus als volgt:

1. Van de toepassing van het wetsontwerp houdende invoering van een egalisatiebijdrage voor pensioenen⁷, inzonderheid de in hoofdstuk I en II van voormeld wetsontwerp voorziene inhouding van 13,07 pct. op het vakantiegeld van de contractuele en de vastbenoemde personeelsleden in de overheidssector, worden de gemeenschappen en de gewesten uitgesloten.
2. Onverminderd de toepassing van artikel 8 van de overeenkomst van 15/12/2000 hecht de Vergadering haar goedkeuring aan de begrotingsdoelstellingen van de verschillende entiteiten voor de begrotingsjaren 2005 – 2009, zoals weergegeven in onderstaande tabel, die rekening houden met een compensatie van de in punt 1 vermelde beslissing en uitgedrukt worden in ESR vorderingensaldi na toepassing van de ESR-correctie en van de ALESH-correctie, en wat het begrotingsjaar 2005 betreft, na toepassing van de compensatie van de deelname van de gewesten in de EBA-opbrengst.

Begrotingsdoelstellingen van gemeenschappen en gewesten voor de periode 2005 – 2009 (a)(b)(c)

(in miljoen euro, tenzij anders vermeld)

ESR vorde- ringen- saldo	Vlaamse Gemeen- schap	Franse Gemeen- schap	Waalse Gewest	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	Duitstalige Gemeen- schap	FGC	GGC	VGC	Totaal van gemeenschappen en gewesten In % BBP	
2005	419,04	0,95	-21,78	11,72	0,46	0,00	0,00	0,00	410,38	0,1%
2006	344,33	8,38	-26,81	1,03	0,46	0,00	0,00	0,00	327,40	0,1%
2007	299,58	13,34	-7,45	8,27	0,46	0,00	0,00	0,00	314,20	0,1%
2008	247,18	15,82	17,67	15,62	0,46	0,00	0,00	0,00	296,76	0,1%
2009	183,88	15,82	40,51	25,41	0,46	0,00	0,00	0,00	266,07	0,1%

- (a) Met inbegrip van de compensatie op het begrotingsjaar 2005 van de doorstorting in datzelfde jaar van een bedrag van 75 miljoen EUR aan de gewesten met de betrekking tot de éénmalige bevrijdende aangifte (EBA) dat als ESR ontvangst in 2005 zal aangerekend worden.
- (b) De verschillende entiteiten kunnen onderling de verdeling van het bedrag van de compensatie van de in punt 1. vermelde beslissing wijzigen. In voorkomend geval, zullen de Minister van Begroting en de HRF hiervan in kennis gesteld worden in 2005.
- (c) De gewesten kunnen onderling de verdeling van de totale ESR correctie (code 8 verrichtingen) wijzigen, zonder dat het totaal bedrag van de correctie lager mag uitvallen dan voorheen. In voorkomend geval, zullen de Minister van Begroting en de HRF hiervan in kennis gesteld worden.

⁷ Kamer van Volksvertegenwoordigers, DOC 51 1444/001, 18 november 2004.

3. De BNI parameter wordt met ingang van het begrotingsjaar 2006 vervangen door de BBP parameter in de berekening van de aan de gemeenschappen en de gewesten toegewezen middelen en bepaalde dotaties ten laste van de federale begroting.
4. De federale overheid zal het technisch mogelijk maken om de voorziene Vlaamse lastenverlaging door te rekenen in de bedrijfsvoorheffing. Er wordt een overleg georganiseerd met de FOD Financiën omtrent de periodiciteit van deze doorrekening op basis van een beslissing van de Vlaamse Regering. De fiscale minderontvangsten die voortvloeien uit deze doorrekening in de bedrijfsvoorheffing zullen in hetzelfde jaar als het jaar van doorrekening gecompenseerd worden door het Vlaamse gewest.

Het voorstel van beslissing dat aan het eerstvolgende Overlegcomité van 8 juni 2005 wordt voorgelegd aangaande de financiering van het waterzuiveringsstation Brussel – Noord, luidt als volgt:

Omtrent de negatieve budgettaire overschrijding in 2006 ingevolge de financiering van het waterzuiveringsstation Brussel-Noord (113,5 miljoen EUR) zal een bilateraal overleg georganiseerd worden tussen de federale overheid en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waarbij zal gezocht worden naar een ESR-neutrale oplossing voor deze investeringsfinanciering of andere investeringsfinancieringen voor hetzelfde bedrag. Indien blijkt dat een dergelijke oplossing niet of slechts partieel kan gevonden worden in 2005, zal de begrotingsdoelstelling van het Gewest voor 2006 aangepast worden ten belope van het saldo waarvoor geen oplossing werd gevonden, verminderd met de eventuele toepassing van artikel 8.

9. Overleg federale overheid - gewesten en gemeenschappen van 8 juni 2005

Ter gelegenheid van het overleg op 8 juni 2005 tussen de Federale Overheid en de Gewesten en Gemeenschappen werden de afspraken gemaakt tijdens de interministeriële conferentie voor financiën en begroting van 1 juni 2005 aangaande de te realiseren begrotingsdoelstellingen van de Gewesten en de Gemeenschappen voor de begrotingsjaren 2005 – 2009, nog lichtjes bijgesteld.

In concreto werd er op verzoek van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gebruik gemaakt van de mogelijkheid om onderling de verdeling van de totale ESR correctie (code 8 verrichtingen) te wijzigen, zonder dat het totaal bedrag van de correctie lager mag uitvallen dan voorheen.

Het resultaat wordt getoond in onderstaande tabel.

**Begrotingsdoelstellingen van gemeenschappen en gewesten
voor de periode 2005 – 2009 (a)(b)(c)**

(in miljoen euro, tenzij anders vermeld)

ESR vorde- ringen- saldo	Vlaamse Gemeen- schap	Franse Gemeen- schap	Waalse Gewest	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	Duitstalige Gemeen- schap	FGC	GGC	VGC	Totaal van gemeenschappen en gewesten In % BBP	
2005	423,92	0,95	-18,18	3,24	0,46	0,00	0,00	0,00	410,38	0,1%
2006	349,21	8,38	-23,21	-7,45	0,46	0,00	0,00	0,00	327,40	0,1%
2007	304,46	13,34	-3,85	-0,21	0,46	0,00	0,00	0,00	314,20	0,1%
2008	252,06	15,82	21,27	7,14	0,46	0,00	0,00	0,00	296,76	0,1%
2009	188,76	15,82	44,11	16,93	0,46	0,00	0,00	0,00	266,07	0,1%

- (a) Met inbegrip van de compensatie op het begrotingsjaar 2005 van de doorstorting in datzelfde jaar van een bedrag van 75 miljoen EUR aan de gewesten met de betrekking tot de éénmalige bevrijdende aangifte (EBA) dat als ESR ontvangst in 2005 zal aangerekend worden.
- (b) De verschillende entiteiten kunnen onderling de verdeling van het bedrag van de compensatie van de in punt 1. vermelde beslissing wijzigen. In voorkomend geval, zullen de Minister van Begroting en de HRF hiervan in kennis gesteld worden in 2005.
- (c) De gewesten kunnen onderling de verdeling van de totale ESR correctie (code 8 verrichtingen) wijzigen, zonder dat het totaal bedrag van de correctie lager mag uitvallen dan voorheen. In voorkomend geval, zullen de Minister van Begroting en de HRF hiervan in kennis gesteld worden.

10. Overleg federale overheid - gewesten en gemeenschappen van 6 juli 2005

Ter gelegenheid van het overleg op 6 juli 2005 tussen de Federale Overheid en de Gewesten en Gemeenschappen werden de afspraken gemaakt tijdens het Overleg van 8 juni 2005 aangaande de te realiseren begrotingsdoelstellingen van de Gewesten en de Gemeenschappen voor de begrotingsjaren 2005 – 2010 grondig bijgesteld.

In concreto verbindt de Vlaamse Gemeenschap zich tot een surplus in realisaties van 352 miljoen euro bovenop de aangepaste begrotingsdoelstelling voor 2005. Deze bijkomende bijdrage van de Vlaamse Gemeenschap zal in mindering worden gebracht van de begrotingsdoelstellingen in 2006-2010 ten belope van de volgende bedragen: 75 miljoen euro in 2006, 145 miljoen euro in 2007, 115 miljoen euro in 2008, 145 miljoen euro in 2009 en 100 miljoen euro in 2010. Deze beleidsruimte zal aangewend worden voor investeringen die het sociaal-economische weefsel ten goede komen.

Het Waalse Gewest verbindt zich ertoe erop toe te zien dat de realisaties inzake vorderingensaldo voor het jaar 2005 de afgesproken doelstellingen zullen overtreffen ten belope van het (positieve) verschil tussen de reële opbrengst van de gewestelijke belastingen die door de federale overheid in 2005 worden geïnd en de in de aangepaste begroting 2005 van de federale overheid begrote ontvangsten. Dit verschil wordt wat het Waalse Gewest betreft, verminderd met 10 miljoen euro. Deze bijkomende bijdrage van het Waalse Gewest zal in mindering worden gebracht van de begrotingsdoelstellingen 2006-2007 ten belope van 50% in 2006 en 50% in 2007. Voor het begrotingsjaar 2006 zal een vermindering van

minimaal 44 miljoen euro toegestaan worden, beperkt evenwel tot de effectieve bijkomende bijdrage.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verbindt zich ertoe erop toe te zien dat de realisaties inzake vorderingensaldo voor het jaar 2005 de afgesproken doelstellingen zullen overtreffen ten belope van het (positieve) verschil tussen de reële opbrengst van de gewestelijke belastingen die door de federale overheid in 2005 worden geïnd en de in de aangepaste begroting 2005 van de federale overheid begrote ontvangsten. Deze bijkomende bijdrage van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal in mindering worden gebracht van de begrotingsdoelstellingen 2006-2007 ten belope van 50% in 2006 en 50% in 2007.

De begrotingsdoelstellingen 2005-2010 voor het Vlaamse gewest worden getoond in onderstaande tabel.

	(in duizend euro)					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
HRF-norm scenario B	280.120	242.936	198.315	138.820	74.368	0
Codes 8 (KVD)	59.080	59.080	59.080	59.080	59.080	59.080
Aanpassing saldo codes 8	67.700	67.700	67.700	67.700	67.700	67.700
Alesh	-53.500	-51.700	-51.800	-44.700	-43.500	-39.700
Vakantiegeld 13,07%	31.100	31.100	31.100	31.100	31.100	31.100
Eénmalig Bevrijdende Aangifte	39.200	0	0	0	0	0
HRF-afwijking tbv 1%	-157.057	0	0	0	0	0
Door HRF gevraagde verstrenging	0	0	0	0	0	0
Overlegcomité 6 juli 2005	352.000	-75.000	-145.000	-115.000	-145.000	-100.000
Totale correcties	338.523	31.180	-38.920	-1.820	-30.620	18.180
Begrotingsdoelstelling	618.643	274.116	159.395	137.000	43.748	18.180

11. Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 25 oktober 2005

De Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 25 oktober 2005 heeft ingestemd met de begrotingsdoelstellingen voor gemeenschappen en gewesten zoals weergegeven in onderstaande tabel.

Begrotingsdoelstellingen 2006	Vlaamse Gemeenschap	Franse Gemeenschap	Waalse Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Duitstalige Gemeenschap	FGC	GGC	VGC	(in miljoen euro)	
									Totaal gemeenschappen en gewesten	
									In absolute cijfers	In % BBB
Vertrekbasis (a)	349,19	0,96	-17,52	-7,41	0,32	1,86	0,00	0,00	327,40	0,1%
Compensatie bijkomende bijdrage 2005 (OC 08.07.2005)	-75,00		-44,00 (b)	-33,33 (b)					-152,33	0,0%
Subtotaal 1	274,19	0,96	-61,52	-40,74	0,32	1,86	0,00	0,00	175,07	0,1%
Bijkomende bijdrage 2006	145,18		71,71	27,42					244,31	0,1%
Transfers tussen G&G			14,23	-14,23					0,00	0,0%
Doelstelling (in ESR vorderingensaldo)	419,37	0,96	24,41	-27,55	0,32	1,86	0,00	0,00	419,38	0,1%

- (a) Doelstellingen traject Overeenkomst 15.12.2000 + compensatie inhouding vakantiegeld + ESR correctie (code 8) + ALESH correctie.
- (b) Conform beslissingen OC 08.07.2005 en rekening houdend met de in september 2005 herziene raming gewestelijke belastingen 2005

De gemeenschappen en gewesten zullen zich inspannen om een bijkomende bijdrage te leveren ten belope van 244,31 miljoen euro in 2006.

Van dat totale bedrag neemt de Vlaamse Gemeenschap 145,18 miljoen euro voor zijn rekening. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waalse Gewest wensen gebruik te maken van de mogelijkheid om het totale bedrag van de bijdrage van de twee gewesten samen onder elkaar te herverdelen: een vermindering van de bijdrage van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ten belope van 14,23 miljoen euro en een verhoging van de bijdrage van het Waalse Gewest voor datzelfde bedrag.

De effectief gerealiseerde bijdrage zal telkens voor de helft van de totale bijdrage in mindering worden gebracht van de doelstellingen 2008 – 2009, behalve voor de Vlaamse Gemeenschap. Teneinde te vermijden dat de begrotingsdoelstelling van de Vlaamse Gemeenschap in 2009 – in tegenstelling tot haar verbintenissen in het kader van het Stabiliteits- en groeipact - zou uitmonden in een tekort (-28,85 miljoen euro), heeft de vergadering een andere spreiding aanvaard: het verschil van 28,85 miljoen euro zal bijkomend op het begrotingsjaar 2008 gecompenseerd worden zodat de doelstelling in 2009 een budgettair evenwicht is (en geen tekort).

12. Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 16 oktober 2006

De Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 16 oktober 2006 heeft de begrotingsdoelstellingen voor de gemeenschappen en de gewesten aangepast zoals hieronder beschreven.

Rekening houdend met de afgesloten akkoorden en de bijkomende middelen m.b.t. het begrotingsjaar 2006 (saldo 2006) ingevolge het meest recente economische budget (lees: het economische budget van 15 september 2006), worden de bestaande objectieven als volgt aangepast:

- a) De Vlaamse Gemeenschap is bereid de middelen van het Toekomstfonds niet uit te geven: + 187 miljoen euro.
- b) De doelstellingen voor het Waalse Gewest / Franse Gemeenschap verhogen met 63,02 miljoen euro.
- c) De doelstelling voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verhoogt met 15,8 miljoen euro.

13. Schuldovername en vervroegde terugbetaling van een deel van de uitstaande schuld van de gemeenten

HOGE RAAD VAN FINANCIËN
Afdeling "Financieringsbehoeften
van de Overheid"

H.R.F./FIN/2008.02

Brussel, 10 januari 2008

Aan de Heer Dirk **VAN MECHELEN**
Vlaamse Minister van Financiën en
Begroting van de Vlaamse Regering
Phoenixgebouw 11de verdieping
Koning Albert II-laan 19
1210 Brussel

Mijnheer de Viceminister - president,
Mijnheer de Minister,

Uw schrijven in verband met de voor 2008 geplande overname door het Vlaamse Gewest van een gedeelte van de schulden van de Vlaamse gemeenten werd ter overweging aan de Afdeling «Financieringsbehoeften van de overheid» voorgelegd.

Uit de omschrijving van de geplande schuldovername meent de Afdeling te mogen afleiden dat deze operatie kan opgesplitst worden in twee elkaar opeenvolgende luiken : het eerste luik betreft de schuldovername en het tweede luik behelst de vervroegde terugbetaling van de uitstaande schuld.

In de veronderstelling dat het een schuldovername betreft in de zin van het ESR 95, wordt de debiteur van de schuld vervangen : het Vlaamse Gewest neemt als nieuwe debiteur de uitstaande schulden van de vroegere debiteurs, zijnde de Vlaamse gemeenten, over. Het Vlaamse Gewest neemt tegenover de crediteur(s) de plaats van de oude debiteurs in en is verplicht de schuld terug te betalen.

Dergelijke schuldovername wordt geregistreerd als een kapitaaloverdracht, en in het bijzonder een «overige kapitaaloverdracht», die gevolgen heeft voor het vorderingensaldo van de betrokken overheden. Het vorderingensaldo van het Vlaamse Gewest wordt bezwaard ten belope van het volledige bedrag van de schuldovername, hetzij 100 euro per inwoner op 31 december 2006 van de Vlaamse gemeenten die instemmen met het «lokaal pact». Het globaal vorderingensaldo van de betrokken Vlaamse gemeenten wordt met éénzelfde bedrag verminderd.

Dergelijke compensatie op het niveau van het vorderingensaldo maakt dat het eerste luik van de schuldovername geen impact heeft op het vorderingensaldo van entiteit II.

Om die reden kan de Afdeling instemmen met het verzoek van het Vlaamse Gewest om, bij de beoordeling van de normnaleving voor het begrotingsjaar 2008, de verslechtering van het vorderingensaldo van het Vlaamse Gewest te nuanceren door melding te maken van de integrale compensatie op het niveau van de Vlaamse gemeenten.

De Afdeling wenst er evenwel op te wijzen dat eenzelfde budgettaire neutraliteit *mogelijk* niet gegarandeerd is in het tweede luik van de vooropgestelde schuldoperatie omwille van de schadevergoedingen verschuldigd aan de kredietgevers.

De ESR 95 methodologie precificeert in dit verband het volgende ([1]) :

*Wanneer de schadevergoeding gebaseerd is op het bedrag van de hoofdsom en de precieze looptijd van de lening, wordt de leningnemer (debiteur) contractueel gevraagd een extra bedrag te betalen voor de tijd tot de aflossing (of een deel ervan), zodat het rentepercentage uiteindelijk met terugwerkende kracht is gestegen. Deze extra betaling moet als rente worden behandeld. In afwijking van het beginsel van registratie op batenbasis kan deze pas op het moment van betaling worden geregistreerd en niet gespreid over de looptijd van de lening. **Het vorderingensaldo verandert.***

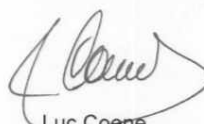
*Wanneer de schadevergoeding evenwel als een vast percentage over het resterende bedrag van de hoofdsom wordt berekend, moet dit worden geregistreerd als positief waarderingsverschil (voor de kredietgever) en negatief waarderingsverschil (voor de kredietnemer). De schadevergoeding wordt toegevoegd aan de hoofdsom en samen vormen ze de gehele aflossingswaarde. De schadevergoeding kan niet als rente worden beschouwd, aangezien zij wordt berekend over een hoofdsom die niet meer voor de kredietnemer beschikbaar is. Deze behandeling lijkt op een vroegtijdige aflossing van obligaties. **Er is geen gevolg voor het vorderingensaldo.***

Gelet op wat voorafgaat, zou de Afdeling het ten zeerste waarderen indien zij door de Vlaamse overheid verder zou geïnformeerd worden over de precieze modaliteiten en de exacte omvang van de voorziene schuldoperatie.

Teneinde de bijdrage van de lokale overheden tot de in het Stabiliteitsprogramma 2007-2010 vooropgestelde begrotingsdoelstellingen veilig te stellen, dringt de Afdeling erop aan om de extra beleidsruimte die op lokaal niveau uit de schuldovername voortspruit aan te wenden voor de verbetering van het vorderingensaldo van de betrokken gemeenten. Het is dan ook noodzakelijk dat het Vlaams Gewest als voogdijoverheid van de gemeenten erop toeziet dat de schuldvermindering bij de lokale overheden geen aanleiding geeft tot nieuwe lokale beleidsinitiatieven die het vorderingssaldo van Entiteit II alsnog zouden verslechteren. Zoniet is de operatie niet meer neutraal en kan zij de goedkeuring van de Afdeling niet wegdragen.

Ik hoop, Mijnheer de Viceminister - president, hiermede Uw vraag beantwoord te hebben en verblijf,

Met de meeste hoogachting,

Luc Coene
Voorzitter

[1] ESR 1995 : Handboek overheidstekort en overheidsschuld – Eurostat – editie 2002, blz. 155.